

AINOA SUOMALAINEN SANOMALEHTI CANADASSA. ILMESTYY KAIKKINA ARKIPÄIVINÄ. KAIKILLE JOTKA HALUAVAT TEHDÄ LIUKETTA CANADAN SUOMALAISTEN KANSSA ON TÄMÄ LEHTI EDULLIN ILMOITUSLEHTI.

TYÖKANSAN

AINOA SUOMENKIELINEN SANOMALEHTI CANADASSA — TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA.

THE ONLY FINNISH NEWSPAPER IN CANADA. PUBLISHED EVERY WEEK-DAY. TO ANY PERSON WHO SEEKS FINLANDERS TO PATRONIZE HIS BUSINESS, THIS PAPER IS THE BEST ADVERTISING MEDIUM.

No. 98. — 1912.

Lauananta, Heinäk. 6 p. — Saturday, July 6th.

VI:s vuosikerta — Vol. VI.

Canadan minist- terit Englannissa.

Lontoon sanomalehdet käyttävät useita palstoja tilaa joka päivä kuvallukseksi mille tuntuu ja näyttää kun Canadasta on saatua vierasta.

Korva halinää laivastokysymykseksi, jota nämä kapitalistien rengit lähtivät ratkaisemaan. Päätettäväksi tulee, josko Canadalle rakennetaan aiko murehalaivasto vai tuhlausta aino kan-
saan miljoonat yleisvaltakunnan laivaston rakentamiseen.

Lontoo, heinäk. 5 p. — Canadian ministerit ovat jo olleet Englannissa muutamia päiviä tutustumaan mielialaan ja tietämällä millä tavalla laivastokysymys edullisimmin ratkaistaisiin yhteisessä konferenssissa. Heitä kuuletaan melkein joka lähtimällä.

Pääministeri Borden ja hänen virkavaleijansa menevät katsomaan laivastomuseoita ensi viikolla Heillä on paljon muuta syymäkeji ja kumpu odottamassa (kunhan ministeriparjokein vatsat vain kestäisi). Heidän m. m. täytyy käydä valtakunnan parlamenttiyhdistyksen ja kauppakansien koluissa. Siirtokunnan ministeri kävi heli tapaamassa Bordenia kun tämä saapui.

Jonkunmoisen käsityksen yleisestä lähtimästä saa kun tietää, että Lontoon lehdet käyttävät useita palstoja päivittäin kuvallukseksi mille näytti kun merentakista saapuvien laivastojen vatsat ja nille "tuntuu" kun he nyt viidokkoin ovat täällä.

Laivastokysymyksestä näyttää rakentavan aino raita liberaalien ja konservatiivien välille. Molemmat käyvät antavat "neuvoja" miten Canadan laivastokysymys edullisimmin ratkaistaan. Liberaalien Daily News antaa yksik-
kain varoitusta sanoen, että englantilaisen sanomalehdistäin nurkakauna ja konservatiivien puolesta hekoattavat muodostaa ahdingollista tähtäisiä, jossa Canadian ministeri puolii poikkeuksella pakotetaan hyväksymään konservatiivien yleisvaltakunnan laivasto-
suunnitelmaa. Lehti väittää olevan verrattain helppoa osoittaa, että tuo homma on tarpeetonta koska Saksankin laivastomuseo on kokollalla jähkynyt. "Jos Dominionin luomaasi tullessa pete-
tyksi olisi se enkara ikinä molempinpuolesta huomattakseen, jos varmin yleisvaltakunnallisen yhteisöinnän perusta" sanoo lehti lisäksi, että "pakottaa Dominionin hyväksymään meidän omat laivastotaksomuksemme ei ole valtioliassa. Toiminnan tulee seurata harkintaa.

Pääministeri Borden on joutunut hinnan hämilleen tavattomasta huomiosta, jota hän valjeineen on saanut osakseen ja ilmoitti tässä, että hän ei antaudu mihinkään tehtäviin ennenkuin konfe-

taa hänessä enemmän luostari-
professoria kuin merentakaisen valtakunnan uljastarmonista poika kansanomaissa käsityksessä." Kuvia ministereistä on paljon.

Miten sopiva ovatkaan nuo lausumot Canadan pääministeristä kun kotohotta vähäsen inartele-
van sanahelinän verhoa. Hän on mies, jolla on "samanlainen arvokkuus ja järjellisyys kuin englantilaisella valtiomiehellä viisikymmentä vuotta sitten" ja "muistuttaa enemmän luostari-
professoria kuin uljastarmonista poikaa!"

Ei siis kannata puhua miehen edistämällyydestä ja toivoo, että hän ymmärtäisi yhteiskunnallista kehitystä ja ajan vaatimuk-
sia kun hänellä on viisikymmentä vuotta vanha, homehtunut, porvarillisen valtiomiehen, järjellisyys ja luostariprofessorin apinami-
nus.

Laivastokysymys tietyt ratkaistaisiin edullisimmin sillä tavalla, että ehdottomasti yhteiskunnallista kehitystä ja ajan vaatimuk-
sia kun hänellä on viisikymmentä vuotta vanha, homehtunut, porvarillisen valtiomiehen, järjellisyys ja luostariprofessorin apinami-
nus.

Tähänastista valheista päätti-
en Canadalle ei rakenneta omia laivastoja, vaan varot menevät y-
leisvaltakunnallisen eskadroonan luomiseen. Usot lehdet kyllä, m. m. suuri Daily Standard, vaativat erinäisen laivaston rakentamista Canadalle.

TULLISOPIMUS CANADAN JA LÄNSI-INDIAN SAARISTOKO- LONTIIN KANSSA.

Ottawa, Ont., heinäk. 2 p. — Eilen lopullisesti hyväksytty tullisopimus Canadan ja Länsi-Indian saaristokuntien välillä. Sopimus on laadittu Canadan etuja silmällä pitäen. Seuraavat yhdeksän koloniaa ovat osallisia sopimukseen: Trinidad, British Guiana, Barbadoes, St. Lucia, St. Vincent, Antigua, St. Kitts, Dominica ja Monserrat. Sopimus kestää kymmenen vuotta.

Sopimuksessa määrätään edellytykset yhdeksään koloniaan viid-
kään yhdeksään valmiuteista tavaroista tulla ei saa olla kuin yksinäisiä osia siitä mitä muuta maista tuodaista tavaroista on. Samoin on sulide niistä kolonoista Cana-
daan tuoduista tavaroista.

MINISTERIULPULUHKA ES- PANJASSA.

Madrid, heinäk. 4 p. — Espanja taaskin uhkaa ministeriulpu-
erään lakiehdotuksen johdosta, joka hyväksyttyä tullessa lisää maakaupunkien neuvoston valtaa. Pääministeri Canalejas selitti eoravansa, jos ehdotusta ei hyväksytä laiksi.

Entinen pääministeri Muret ja

Suuria lakko- mellakoita.

Useissa Ranskan kaupungeissa on sotaväki ja poliisit käyneet lakkolaisten kimppeun. — U-
seita esivallan miekan kantajia haavoitutti.

Lakko laajenee nopeasti.

Havre, Ranska, heinäk. 5 p. — Viime yönä tykkiväki osasto ja poliisi kävi lakkosaalevien merimiesten ja tokkaväläisten kimppeun, josta aiheutui vakavia mellakoita. Joukko lakkolaista meni eräiseen rannikkolaitaan, josta heidät ajettiin pois. Myöhemmin he saapuivat tokalle neuvottelumaan tapahtuman johdosta, mutta uudelleen sotaväki ja poliisi alkoi rehennellä. Tästä lakkolaistal-
vastoivat siinä määrässä, että viskelliset sotaväki ja poliisi tä-
lensalilla ja mitä suinkin saivat puolustusaseeseen. Lakkolaistal-
tokalleen pakotettiin poistumaan tokalta, mutta he tekivät takuuk-
ka useille kaduille, joihten takaa-
itsepintaistesti puolustivat itseään.

Viimein he särkeivät kaikki auko-
sta poliisi aseun.

Lakkolaisten jonkossa oli useita kihoittuneita niaisiakin, jotka kantoivat punnisia olkaväliä.

Mellakassa haavoitutti useita sotilaita ja poliiseja. Kuinka pal-
jon lakkolaista tapettiin ja haavoitettiin, siitä ei mainita mitään.

Mellakoiia Bordeauxissaakin.

Bordeaux, Ranska, heinäk. 5 p. — Vakava mellakka tapahtui täällä tänään lakkolaisten ja poliisin välillä kun Magellan laiva saapui Etelä-Amerikasta. Tappelu oli erittäin hurja molemmien puolin ja useita poliiseja vaarallisesti loukkaantui.

Lakko leviää nopeasti yli maan.

Marseille, Ranska, heinäk. 5 p. — French linjan virkailijät menivät tänään lakkoon, liittyivät lakkosaaleviin merimiehiin ja tokaväläisiin.

Tämä aiheutti sen, että mainittu linjala Välimeren osastolla postinkuletuksin tykkäänään lakkoon.

Kaikkialta saapuu tietoja että merimiehiä ja tokaväläisiä rivihuisasti liittyy lakkolaisten rivihin. Lakko jo nyt on tuottanut suurommattomia vaurioita maan liikenteelle. Varsinkin sellaiset tavat jotka helposti pilaantuvat ovat useissa satamissa turmeltuneet aivan arvottomaksi. Erikoisesti Algeriasta ja Corsicasta tuodut hedelmät ovat pilaantuneet.

Kaikkiaan niissä satamakaupungeissa joissa lakko on vallitsevana on sotilasvaltiotokkia valtio-
massa.

FARMARIT PERUSTAVAT KO- OPERATIIVISIA MYNTI- JÄ OSTOLIIKKEITÄ.

St. John. N. B., heinäk. 3 p. —

maidon ja kerman välitysluokkeen kaupungeissa.

Samalla kun he myyvät pienissä erissä, he myös lähettävät suuremmissa erissä mihin paikkaan tahansa, jossa saadaan korkeampi hinta.

Tämän ko-operatiivisen liikkeen jäsenet ovat vakuutettuja että titen järjestien saadaan markkinat säännölliseksi ja kuluttajat myös saavat keskimäärin tavan huo-
keammalla kuin nyt.

Tarkoituksena on saada kaikki maanviljelijät liittymään yhteen heidän tuotteidensa myyntiä varten ja sitten myöhemmin mahdollisesti tullaan yhteisesti ostamaan tarvittavat tavat.

Suurkapitalismin perustushan se panee maanviljelijöiden järjesty-
mistään, perustamaan myyntiä ja ostos-
osuuksittain. Jä kun sitten tu-
levat huomamaan että turha on niillä keinolla pöytä tulkita vastaan, niin sitten jätä jälle so-
sialismin toteuttaminen.

Roderick McDonal- dia ei hirtetä.

Valamiehistö on antanut lausun-
tonsa, että Roderick McDonald, joka hiljattain murhasi vaimonsa, on mielisäis.

Winnipeg, Man., heinäk. 5 p. — Mellakassa nupussaan ja siksi syytön.

Edelläänmainitun lausumon antoi valamiehistö asiainkäsittelyssä, tuo nari McDonaldin toimineen pu-
heenojitoijana, Roderick McDonal-
din asiassa, joka ampu vaimonsa sa Fisherissa, viime kesäkuun 8 päivä. McDonald kulettiin takaisin maanukan vankeilaan, josta hänet lähetetään mielivaike-
uteen vankilaan.

Koko kuulustelun ajan, joka kesti koko päivän syytetty McDonal-
di istui vankilapöydässä nähtävistä kiskittämättä elämänsä olevan va-
kalaa. Hän ei viittäkään välttänyt koko tutkinnosta, istui vaan kopissa pyöritellen lakkaa kisa-
issa. Kun hänen tyttärensä oli to-
distamassa, oli McDonald hiluun kiihottunut.

Loppututkimossa esiintyivät to-
distajina lääkärit Rogers, Coulter ja Munroe, jotka sanoivat o-
levansa vakuutettuja, että McDonal-
d on järjeltään epänormaalinen.

Roderick McDonald on köyhän-
puoleinen vanhus. Kerrotaan, että hän vuosikymmeniä eli vaimonsa kanssa mitä parhaimmassa sovussa.

RANSKALAISET SATAMATYÖ- LAISET TEKIVAT LAKON.

Dunkirk, Ranska, heinäk. 3 p. — Ennenmüstö tänään sataman työ-
läisiä men läkkoon tänään nait-
taakseen merimiehiä, jotka ovat olleet lakossa keski. 18-sta päivä-
stä alkaen kun laivayhtiöt hyl-
kisivät heidän palkankorotusva-
timuksensa.

SYYTETÄÄN KAHDEKSAAN HENKILÖN MURHASTA.

Hudson lahden ra- ta Fort Nelsoniin.

Hallitus on päättänyt, että Hud-
son lahteen rakennettavan ra-
dan päättekokohdaksi tulee Fort Nelson.

Kansan omisuutena yksityiselle kompanialle.

Montreal, Que., heinäk. 3 p. — Tienne on saapunut tieto, että hal-
litus on määrännyt Fort Nelsonin La Pasista Hudson lahteen raken-
nettavan radan päättekokohdaksi ja että radan rakennustyö tulee nopeasti suoritettavaksi ja ohjat-
tavan Fort Nelsonia kohden.

Silläaika kun tätä rataa ra-
kennetaan, rakennetaan myös toi-
nen rautatie samalla aikaa Mont-
realista Nottawaan, James lah-
della, mikä todennäköisesti tulee olemaan valmiina samaan aikaan. Noin 700 mailia vesiä Hudson lahdelta yhästä nämä tiet ja te-
kee sopivan yhteyden Montrealin ja Albertan ja Saskatchewanin-
sukenttien välillä. Tämän tien rakennuttaa North Railway Com-
pany of Canada ja on sen takana Montrealin kapitalisteja. Kom-
pianin pääoma on \$10,000,000. Kompania saa suuria lahjoituksia

Dominion ja maakunnan halli- tuksella.

Ilmoitetaan, että Dominion hal-
litus on luvannut kompanialle \$3,200,000 siitä te osasta joka rakennetaan Bell Riveristä, Trans-
continental tieltä. Tätä osuutta on 500 mailia. Myös ilmoitetaan että maakunnan hallitus lahjoit-
taa 4,000 eekkeriä maata jokais-
ta rakennettua rautatiemallia kohden täällä pohjoisella osalla ja 5,000 eekkeriä jokaiselta rautatie-
malla kohden eteläin Bell Riveristä, jota on 240 mailia. Tämä luvattu eekkerimäärä voi kotoa
aina 10,000 jokaista rautatiemallia kohden kun täytetään määrä-
tyt ehdot liikenteen avattua Mont-
realin ja Transcontinentalin vä-
lillä.

Fort Nelsonin ja Nottawaan rakennetaan riittävästi viljan-
sietilaitoksia.

Suoritettujen tutkimusten mu-
kaan rautatie tulee keskimäärin maksamaan \$50,000 maili.

Dominion hallitus ja Saskatchewanin hallitus erikoise-
sti kiirehtiä mainittua rataa syy-
tä kun viime vuosina ei ole ehtineet nykyiset radat välittää vil-
jalaitteja. Varsinkin viimeky-
sen ja talven ajalla on vallinnut suuri seaus viljan kuletuksessa.

Muutin tämä "siivellinen" puolustus on kovin köyhäkin se liittämään ja tekemään oikeute-
nksi niitä hirtettä lahjoituksia, jotta Dominion ja Saskatchewanin hallitus tekee North Railway Company of Canadalle, sillä kun Canadian Northern ja Grand Trunk Pacific tiit ehtivät valmis-
tama, niin ne kyllä kykenevät välittämään viljalaitteita. Mutta täytyyhyä siitä olla niennäissä

tulokset julaistaan kohtuullisen ajan kuluessa.

Yleinen syyttäjä Rufus Isaacs loppupuheessaan sanoi olleensa halukas löytämään syyin Californian laivan kapteeni Lordin toimettomuuteen onnettomuuden aikana, mutta mielipahakseen hän on ollut pakotettu tulemaan siihen johtopäätökseen, että mitään syytä ei löydy. Oikend-n, sanoi hän, täytyy julistaa kapteeni Lordin todistus epätyytyttäväksi.

Loordi Mersey viittasi, että kapteeni, nähdessään hätämerkit ja kieltäytyessään menemästä apuun, teki itsensä syylliseksi ehkä rikolliseen hulluuttomuteen.

Sir Rufus Isaacs väitti, että Tienne oli pantu alttiiksi vaaralle kerrassaan tarpeettomasti ja että onnettomuuden syyin oli liiallinen nopeus ja huono taloustyö.

Tutkinto-oikouden kolmenky-
meven-tyuden istumon aikana yleishäilykymmentä kahdeksan todistaa on kuulusteltu ja 25, 631 kysymystä tehty heille.

„Entistä ehmpi Regina.“

Tulisella kiireellä suunnitellaan "uuden" Reginan rakentamista. — Kaupunki rakennuttaa 500 rakennusta, joita sitten vuokrataan työläisille.

Winnipegistä lähtenyt 200 kir- veämiestä Reginaan.

Regina, Sask., heinäk. 5 p. — Samalla aikaa kun entisiä rakennus-
miehiä raukoleita kutsutaan pois ja vähän siirryntä rakennuksia kiireesti korjataan saatavaksi, samalla aikaa suunnitellaan uuden, entistä ehomman kaupungin rakentamista. Usat varakkaat yksityiset jo ovat tehneet lopullisia suunnitelmia rakennuksien koosta ja muista periteistä.

Ennenkin keskustelun aiheita on autannut majurin sääntöykselle asettama ehdotus, että kaupunki rakennuttaisi lämpöläisiä 500 taloa, joita annetaan työläisille vuokrattavaksi tai myykin ostettavaksi sopivilla ehdoilla.

Uusin rakennuskin koetaan mahdollisimman huolellisesti so-
vitava rakennustekniikan viimeiset saavutukset, joita ne tulisivat kestäviksi tulipaloa ja muita vaurioita vastaan.

Rakennustekniikasta on suuri puute. Useihin kaupunkieihin on lähetetty kirvesmiehiä pyyntöä tulla tänne töihin. Lähes tuhat kirvesmiestä jo on töissä. Palkka on 60 senttiä ja ylikin tunnilla.

On myös ollut neuvottelun alai-
sena panna miljoonan dollarin y-
limääräinen verotus, mutta varma päätöksi ei ole vielä tullut. Tuo rahausuma, jos se verotetaan, käytetään hävitettyä kaupungin osan uudelleen rakentamiseksi.

Winnipegin lakkolaista mynnyt Reginaan.

Winnipeg, Man., heinäk. 5 p. — Union kirjuriin antaman tiedon mukaan on ainakin kahdeksassa lakossa olevaa kirvesmiestä men-

Avioliittokysy- mys vedottu.

Privy Council tulee antamaan rat-
kaisevan lausuntonsa mahdollis-
tisesti tämän kuukauden kulu-
essa.

Montreal, Que., heinäk. 5 p. — Nykyisin Lontoossa olevalla Canadan oikeusministeri C. J. Dohertyllä saapuneen kaapelilähikö-
nomammutkan avioliittolaki-
syymsy, jota Canadian yllioikeus käsittelee ja antoi lausuntonsa, että se on perustaltakivastainen, on vedottu ja Privy Council tulee mah-
dollisesti antamaan siitä lausun-
tonsa tämän kuukauden kuluessa. Sähköasema on lakimies P. B. Mignaultille, joka edusti Quebecin maakuntaa yllioikeuden kuus-
telussa, ja pyytää häntä lähtemään Lontooseen heit koska hän tulee esiintymään Privy Councilin edessä tässä jutussa. Mignault lähtee heit Englantiin Meganiti laivalla. Kaikki toiset tää juttua edustavat lakimiehet ovat jo Englannissa.

Kaksi kalastajaa kuollut janojen ja kylmyyteen pienessä veneessä Tyynellä merellä.

KOIRA VAIN PELASTUI.

* Vancouver, B. C., heinäk. 4 p. — Nähtävästi janoen ja kylmyyteen kuolleiden kahden kalastajan ruumiit löydettiin eilen kalastusve-
neestä noin 70 mailin päässä Port Harbortista, pohjoisrannikolla. Vene oli melkein tyhjä vettä, kiti kien raskaasti, ja koiralla, joka oli hyvin janoineen, oli vielä alyllinen tarmoa haukkua niin kovasti, että lähelläolijain huomio kii-
tyi veneeseen.

Miehiä tuskin tunnetaan. Van-
hempi heistä maksaa veseen pol-
jalla. Hän henee 45-vuotias eng-
lantilainen; nuorempi oli 18, tai 20-vuotias poikainen ja ollut kuol-
leena jo pari päivää. Koiran ka-
lapannassa oli messinkilappu ja kirjaimet "M. S. V., D. T. P., 1912, 66."

SUOMALAINEN RUHOJOUTU- NOST BOSTONIN, MICH. KAIVANNOSSA.

Tämä aamuun, kun miehiä las-
kettiin alas Boston kaivannolla, jouto tapaturmaisen kuoleman uhriksi Felix Salo, yksinäinen noin 23 vuotias suomalainen. Konekääntäjä jalki tasanteen ko-
hdelele skipan liian alas, ja sitten kohotti sen yhäkiiä ylös, jolloin Felix Salon päi jollain tavoin jouti skipan ja timperien välillä, sillä seurauksella, että miehen päästä toinen puoli aivan nuka-
kaantui ja kuolema seurasi heit.

Ruumiin tuotiin puolenpäivän aikana Petäjän hautausmaahan Hancockiin. — Työm.

HYÖKYAALTO PERUSSA.

Lima, Peru, heinäk. 4 p. — Hir-
muinen hyökyaalto kulki Mollenden ylin eilen. Sitä ennen oli tuk-
kahuttuun kuumaa. Aallot ruko-
hollalla olivat hyvin korkeat noin

Canadian minis- terit Englannissa.

Lontoon sanomalehdet käyttävät useita palstoja tilaa joka päivä kuvalliseksi mille tuntuu ja näyttää kun Canadasta on saat vieraista.

Korvan hillinnä laivastoyksyyksessä, jota nimke kapitalisten renget lähtivät ratkaisuun. Pöytätyöksi tulee, josko Canadalle rakennetaan oma muraalilaitos vai tulustaan ko. kansa miljoonat yleisvaltakunnan laivaston rakentamiseen.

Lontoo, heinäk. 5 p. — Canadian ministerit ovat jo olleet Englannissa muutamia päiviä tutustumassa maahan ja nieltämiänsä tavalla laivastoyksyyksien edullisimmin ratkaisuksi yhteisessä konferenssissa. Heitä kuuletaan vierailulla, ja haastatellaan melkein joka näkemäsi.

Pääministeri Borden ja hänen virkavereitsa menevät katsomaan laivastonohjauksia ensi viikolla. Heillä on paljon muita syöntejä ja kemuja odottamassa (kunhan ministeripöytävatvat vain keksivät). Heidän m. m. täytyy käydä valtakunnan parlamenttiyhtymästä ja kauppaosastosta k. missä. Siirtokuntien ministeri kävi heitä tapaamassa Bordenin kun tämä saapuu.

Joukkomies käsityksen yleistä hillintää saa kun tietää, että Lontoon lehdet lähittävät useita palstoja päivittäin kuvalliseksi mille näyttää kun merenkäsitä neapuriit saapuvat vanhaan maahan ja mille "tuntuu" kun he nyt viidokseen ovat täällä.

Laivastoyksyyksistä näyttää rakentavan ainoi riittä liberaalien ja konservatiivien välillä. Molemat kilvan antavat "neuvoja" miten Canadian laivastoyksyyksien edullisimmin ratkaistaan. Liberaali Daily News antaa kaikkiin varoitusna sanoen, että englantilaisen sanomalehdistin puole kakkuna ja konservatiivien nro kakkuna on tarpeettonta shdingolista ihapäivä, jossa Canadian ministerit puoli pöytätyöksi kokevat laivastoyksyyksien konservatiivien yleisvaltakunnan laivastoyksyyksien. Lehti väittää olevan verrattain helppoa osoittaa, että tuo homma on tarpeettonta koska Saksan laivastoyksyyksien on kolmellaan jähnytty. "Jos Dominion luomasi tullessaan petätykselliseksi se ankkara lasi molempuoluisesti huomattavaksi, joka on varmin yleisvaltakunnallisen yhteistoiminnan perusta" sanoo lehti lisäen, että "pakottaa Dominionin hyväksymään meidän omat laivastokatsomuksemme ei ole valtiollista. Toiminnan tulee seura harkintaa.

Pääministeri Borden on joutunut hiukan hämilleen tarvatomasta huomiosta, jota hän veljeineen on saanut osakseen ja ilmoitti tässä, että hän ei antaudu mihinään tehtävään ennenkuin muraalilaitos englantilaisen muraalilaitos suunnittelijan kanssa saadaan järjestetyksi. Useita yllätyksiä on hän saanut osakseen. Niinpä Daily Mail-lehti sanoo: "Bordenilla on tyyni hennotunut arvokkuus ja järjestyksä, kuten englantilaisia valtiomiehillä viikkymennä vuotta sitten. Sir William Laurier, kaikista magneettisimman hulluimmat ei voinepitää pääministeriä järjestyksessä, mutta pääministeri Borden ei vielä mitään Sir Wilfrid oli pakotettu sallimaan." Daily News sanoo: "Bordenia voidaan kutsua Canadian Arthur Balfouriksi. Vakuuttava puheenlausuma muistut-

Suuria lakko- mellakoita.

Useissa Ranskan kaupungeissa on satoväki ja poliisit käyneet lakkoilaisina kimpussa. — U. seita esivallan meidän kaantaja haavoittui.

Lakko laajenee nopeasti.

Havre, Ranska, heinäk. 5 p. — Viime yönä tykkiväli oasot ja poliisit kävi lakkoalojen kimpussa ja tokkayöläisten kimpussa, josta aiheutui vakavia mellakoita. Joukko lakkoilaisia meni eräiseen rannikkolaivaan, jota heidän ajettiin pois. Myöhemmin he saapuivat tokalle neuvottelemaan tapahtuman johdosta, mutta uudehden satoväki ja poliisit alkoivat rehellä. Tätä lakkoilasta ratkaisuista siinä määrässä, että viskeliä satoväkeä ja poliisia tilenpalsaila ja mitä suinkin saivat puolestaanaseeseen. Lakkoilaiset hiljalleen pakotettiin poistumaan tokalle, mutta he tekivät katseutuksia useille kaduille, joihin takaa joutuisiaistisesti puolustivat itseään. Viimein he särkivät kaikki aukot, josta kahdesta kaupungin suurimmasta poliisi asemasta.

Lakkoilaisien joukossa oli useita kihoittuneita naisiakin, jotka kantoivat punaisia olkaväliä. Mellakassa haavoittui useita sotilaita ja poliiseja. Kuinka paljon lakkoilaisia tapettiin ja haavoitettiin, siitä ei mainita mitään.

Mellakoita Bordeauxissa.

Bordeaux, Ranska, heinäk. 5 p. — Vakava mellakka tapahtui täällä tänään lakkoilaisien ja poliisin välillä kun Magellan laiva saapui Etelä-Amerikkaan. Tappelu oli erittäin hurja molemmien puolin ja useita poliiseja vaarallisesti loukkaantui.

Lakko leviää nopeasti yli maan.

Marseille, Ranska, heinäk. 5 p. — French linjan virkailijät menivät tänään lakkoon, liittyivät lakossa oleisiin merimiehiin ja tokkayöläisiin. Tämä aiheutti sen, että mainittu linjala Välimeren osastolla postinkuljetuksen tykkänsä lakko.

Kaikkialta saapuu tietoja että merimiehiä ja tokkayöläisiä luvkkaisti liittyä lakkoilaisiin rivien. Lakko jo on tullut tuottanut summattomia vaurioita maan liikenteelle. Varsinkin sellaiset tavarat jotka helposti pilauttavat ovat seisa statamissa turmelleet ovat isän arvottomaksi. Erikoisesti Algeriasta ja Corsicasta tuodut hedelmät ovat pilautuneet.

Kaikkissa niissä satamakaupungeissa joissa lakko on vallitsemassa on sotilasmahti tokkia vartiomaassa.

FARMARIT PERUSTAVAT KOOPERATIIVISIA MYNTTÄJÄ OSTOLIIKKEITÄ.

St. John, N. B., heinäk. 3 p. — New Brunswickin maanviljelijät ovat tehneet ensimmäisen käyttäntönsä yrityksen ko-operatiivisen myynti- ja ostoliikkeen järjestämisiksi. Kuusikymmentä maanviljelijää ja maatalouden harjoittajaa King'in kunnassa Intercolonial rautatien varrella ovat järjestäneet Farmers Dairy and Produce kompanian. Jokaisella on samansuuruinen osa kompaniassa ja asettavat tuottoensa markkinoinnille kompanian välityksellä. He rakentavat yhteisen varastohuoneen ja meijerin. Myyntilakko jo avataan täällä viikolla.

Kompania on myös järjestänyt

maidon ja kerman välityksellisen kaupunkia.

Samalla kun he myyvät pienissä erissä, he myös lähettävät suuremmissa erissä himin paikkaan tahansa, jossa saadaan korkeampi hinta.

Tämän ko-operatiivisen liikkeen jäsenet ovat vakutettuja että titen järjestien saadaan markkinat sääntöliikettä ja kuluttajat näin saavat keskimäärin tavan huo-keammalla kuin nyt.

Tarkoituksena on saada kaikki maanviljelijät liittyämyin yhteen heidän tuottoensa myyntiä vastaan ja sitten myöhemmin mahdollisesti tullaan yhteisesti ostamaan tarvittavat tavart.

Suurkapitalismien purjutanah se panee maanviljelijätkin järjestyttämään, perustamaan myynti- ja ostos- osuuskuntia. Ja kun sitten tuotavat huomamaan että turha on näillä keinollilla potkia tunkaita vastaan, niin sitten jättä jille sosiaalisin toteuttaminen.

Roderick McDonal- dia ei hirtetä.

Valamiehstä on antanut lausuntoa, että Roderick McDonald, joka hillittain nurhaa vaimonsa, on mieliasias.

Winnipeg, Man., heinäk. 5 p. — Mieliasias ampussaan ja siksi syytön.

Edellämäin tuusmon antoi valamiehstä asioidenkehessä, tuomari McDonaldin toimien puheenjohtajana, Roderick McDonaldin asiassa, joka ampui vaimonsa sa Fisherissa, viime kesäkuun 8 päivänä. McDonald kulettiin taksain kansaamaan vanhikana, josta hänet lähetettiin mielvikäisen vangilaan.

Koko kulesteluun ajan, joka kesti koko päivän syytetty McDonald istui vankilopissa nähtävissä käsitämittä elämänsä olevan vankilla. Hän ei vähääkään välittänyt koko tutkimista, istui vaan kopissa pyöritellen lakia käsissään. Kun hänen tyttärensä oli todistamassa, oli McDonald hiluun kihoittunut.

Lopputuokinnossa esiintyivät todistajina lääkärin Rogers, Coulter ja Munroe, jotka sanoivat olevansa vakutettuja, että McDonald on järjettömän epänormaalinen.

Roderick McDonald on kiihköpöleinen vahva. Kerrotaan, että hän vuosikymmeniä ei vaimonsa kanssa mitä parhaimmillaan sovuksa.

RANSKALAISET SATAMATYÖLAISET TEKIVAT LAKON.

Dunkirk, Ranska, heinäk. 3 p. — Ennenmittä lakon sataman työläisistä meni lakkoon täänin puoltänsäen merimiehiä, jotka ovat olleet lakossa kesä. 8-sta päivästä alkaen hit vain laivastihit pääläivät heidän palkankorotusvahtimussena.

SYYTETÄN KAHDOKSAN HENKILÖN MURHASTA.

Oskatuksi, että mies, joka hill jattain teki Villicassaa pyörityävän verityön, on saatu kiinni.

Sioux City, Iowa, heinäk. 4 p. — Syytettyinä Jos. Mooren kumiseihin perheen ja kahden vieraan marhassa, Villicassaa, Iowassa, viime kesä. 10 p:nä, Sioux Cityn poliisi on vanginnut Frank Roberts-nimisen neekeria.

Roberts väittää olleensa tuona murhayönä Clarindassa, Iowassa, jonne hän meni viettämään lomaa- aikansa.

Hudson lahden ra- tista Fort Nelsoniin.

Hallitus on päättänyt, että Hudson lahden rakennettavan radan päätelokohdaksi tulee Fort Nelson.

Kansan omaisuutta yksityiselle kompanialle.

Montreal, Que., heinäk. 3 p. — Tinnne on saapunut tieto, että hallitus on määrännyt Fort Nelsonin La Pasista Hudson lahden rakennettavan radan päätelokohdaksi ja että radan rakennustyö tulee nopeasti suoritettavaksi ja ohjattavaksi Fort Nelsonin kohden.

Silläaika kun tätä rataa rakennetaan, rakennetaan myös tennne rautatie samalla aikaa Montrealista Nottawaan, James lahdelta, mikä todennäköisesti tulee olemaan valmiina saman aikaan. Noin 700 mailia vesitietä Hudson lahdelta lähelle nämä tiat ja tekeke sopivan yhteyden Montrealin ja Albertan ja Saskatchewanin sukentien välillä. Tämän tien rakennuttaa North Railway Company of Canada ja on sen takana Montrealin kapitalisteja. Kompanian pääoma on \$10,000,000. Kompania saa suuria lahjoituksia.

Dominion ja maakunnan hallituksella.

Ilmoitetaan, että Dominionin hallitus on luvannut kompanialle \$3,200,000 siitä tie osasta joka rakennetaan Bell Riveristä, Transcontinental tieltä. Tätä osuutta on 500 mailia. Myös ilmoitetaan että maakunnan hallitus lahjoittaa 4,000 eekkeriä maata jokaisesta rakennettua rautatiemallia kohden täällä pohjoisella osalla ja 5,000 eekkeriä jokaisella rautatiemallia kohden eteläin Bell Riveristä, josta on 240 mailia. Tämä luvuttu eekkerimäärä voi kokeita aina 10,000 jokaisella rautatiemallia kohden kun täytetään määrätty ehdot liikenteen avattua Montrealin ja Transcontinentalin välillä.

Fort Nelsonin ja Nottawaan rakennettavan riittävästi viljansäilytysalasta.

Suoritettujen tutkimusten mukaan rautatie tulee keskimäärin maksamaan \$50,000 maili.

Dominion hallitus ja Saskatchewanin maakunnan hallitus erikoisesti kiirehti mainittua rataa syytettua nyt viime vuosina ei ole ehtinnyt nykyiset radat välittää viljallikeit. Varsinkin viimeisyyksien ja talven ajalla on vallinnut suuri seikkas viljan kuleksessa.

Muuton tämä "sivellinen" puoltuuton on kovin käykinäsen liittäminen ja tekemään oikeat, tuki niitä hirtettä lahjoituksia, joita Dominion ja Saskatchewanin hallitus tekee North Railway Company of Canadalle, sillä kun Canadian Northern ja Grand Trunk Pacific tiet eivät valmiina, niin ne joka kykenevät välittämään viljallikeitteen. Mutta täytyyhuia siitä olla niennäissii puolustuksia kun kansan varoja suuremmissa rosvotana.

TITANIIN TUOKINTO PÄÄT-
TYN.

Raporttia ei ole vielä julaisu, mutta se luvataan toimittaa "kohtuullisen ajan kuluessa". Yleinen syyttäjä moittii Californian-lavan kapteenia.

Lontoo, heinäk. 4 p. — Meriase- useusvoimakunta, Titanien omat- tunuutta kokeva, tukinto päättyi ilon ja päättömä, lordi Mersey ilmoitti, että tutkimuksen

tulokset julistaan kohtuullisen ajan kuluessa.

Yleinen syyttäjä Rufus Isaacs loppupuheessaan sanoi olleensa halukas kytämään syyin Californian lavan kapteeni Lordin toimettomuuteen onnettomuuden syyksi, mutta miellipuheen hin on ollut pakotettu tulemaan siihen johtopäätökseen, että mitään syytä ei löydy. Oikend-n, sanoi hän, täytyy julistaa kapteeni Lordin todistus epätydyttäväksi.

Lordi Mersey väitti, että kapteeni, nähdesään hitämerkit ja kieltäytyessään menemästä apuun, teki itensä syylliseksi ehkä rikolliseen hulluuttomukseen. Sir Rufus Isaacs väitti, että Titanin oli pantu alitait vaaralle kerrassaan tarpeettomasti ja että onnettomuuden syyt oli hilaallinen nopeus ja huono tähtäys.

Tukinto-ökiden kolmenkymmenkuden istunnon aikana yhdeksänkymmentä kahdeksan todistajaa on kulesteltu ja 25, 631 kysymystä tehty heille.

„Entistä ehmpiä Regina.“

Tulisella kireellä suunnitellaan "uuden" Reginan rakentamista. — Kaupunki rakennuttaa 500 rakennusta, joita sitten vuokrataan työläisille.

Winnipegistä lähtenyt 200 kirjemiesistä Reginaan.

Regina, Sask., heinäk. 5 p. — Samalla aikaa kun entisiä rakennusmielisiä rannioita kulestetaan pois ja vähän särkyneitä rakennuksia kiireesti korjataan asuttaviksi, samalla aikaa suunnitellaan uuden, entistä ehemmän kaupungin rakentamista. Useat varakaat yksityiset jo ovat tehneet lopullisia suunnitelmia rakennusmaasta koosta ja muista piirteistä.

Ennimmän keskustelun aiheita on antanut majurin ääresätyksellä asetettua ehdotus, että kaupunki rakennuttaa lämpimästä 500 taloa, joita annetaan työläisille vuokrattavaksi mitä myöskin ostettaviksi sopivilla ehdoilla.

Uusin rakennuskin koetaan mahdollisimman huollessi sovitaa rakennustekniikan viimeiset saavutukset, joita ne tulisivat kestäviksi tulipaloa ja muita vaurioita vastaan. Rakennustekniikasta on suuri puute. Useihin kaupunkieihin on lähetetty kirjesmiehille pyyntöjä tulla tänne töihin. Lähes tuhat kirjesmiestä jo on töissä. Palkkia on 60 senttiä ja ylikin tunnit.

On myös ollut neuvottelun alaisena panna miljoonan dollarin ylimääräinen verotus, mutta varmaa päätöksiä ei ole vielä tullut. Tuo rahausuma, jos se verotetaan, käytetään hävityn kaupungin osan uudehen rakentamiseksi.

Winnipegin lakkoilaisia menenyt Reginaan.

Winnipeg, Man., heinäk. 5 p. — Union kirjuriin antaman tiedon mukaan on ainakin kaksikatsi lakossa olevaa kirjesmiestä menenyt Reginaan. He eivät ole menneet union myyntiäksellä tai avustuksella, mutta yksilöinä.

Lakkoilaisien kokouksessa tänä aamuna virallisesti ilmoitettiin, että lakkoilaiset ovat lakkonsa voittamassa, sillä jo noin 80 työantajaa on suostunut lakkoilaisien vaatimuksiin.

SOSIALISMI VOITTAA ALAA.

Dublin, Irlanti, heinäk. 1 p. — Kaupungin valtuustoon on tullut valittua kolme sosialistia, joista yksi on Irlannin kyyrykkipää. Tämä voitto on suuresta merkityksestä.

Avioliittokysymys vedottu.

Privy Council tulee antamaan ratkaisvan lausuntansa mahdollisesti tämän kuukauden kuluessa.

Montreal, Que., heinäk. 5 p. — Nykyisin Lontoossa olevalla Canadian oikeusministeri C. J. Doherty tässä saapuneen kaselliakkoosomattomuuksien avioliittokysymys, jota Canadian ylioikeus käsittelee ja antoi lausuntansa, että se on perustuslakivastainen, on vedottu ja Privy Council tulee mahdollisesti antamaan ensi lausuntansa tämän kuukauden kuluessa. Sähköosoma on lakimies P. B. Mignaultille, joka edusti Quebecin maakuntaa ylioikeuden kulestuksessa, ja pyytää häntä lähettämään Lontooseen heit koska hän tulee esiintymään Privy Councilin edessä tässä jutussa. Mignault lähtee heit Englantiin Megantille laivalla. Kaikki toiset tässä edustavat lakimiehet ovat jo Englannissa.

KOIRA VAIN PELASTUI.

Kaksi kalastajaa kuollut janoon ja kymmenyten pienessä veneessä Tyynellä merellä.

Vancouver, B. C., heinäk. 4 p. — Nähtävissä janoon ja kymmenyten kuolleiden kahden kalastajan ruumiit löydettiin eilen kalastusvenestä noin 70 mailin päällä Pender Harborista, pohjoisrannikolla. Vene oli melkein täynnä vettä, kulkien raskaasti, ja koiralla, joka oli hyvin janoinen, oli vielä kirkkaat maahan haakuja niin kovasti, että lähellöläinen huumio kiivisti veneeseen.

Miehiä tuskin tunnetaan. Vanheppi heitti maksi veneen pohjalle. Hän lienee 45-vuotias englantilainen; nuorempi oli 18, tai 20-vuotias poikainen ja oli kulehella jo pari päivää. Koiran kaupapamassa oli messinkilappu ja kirjaimet "M. S. V., D. T. P., 1912, 66".

SUOMALAINEN RUHJOUTU-
NUT BOSTONIN, MICH.
KAIVANNOSSA.

Tämä aamuna, kun miehiä lasketettiin alas Boston kaivannolla, joutui tapaturmisen kuleksien uhriksi Fort Salo, yksinäinen noin 23 vuotias suomalainen. Koneenkäyttäjää laski tasanteen kohdalle skipan liian alas, ja sitten kohelti sen yhtäkkiä ylös, jolloin Fort Salon päi jollain tavoin joutui skipan ja timperien välillä, sillä seurauksella, että miehen päästä toinen puoli väin murskaantui ja kuleksa seurasi heit.

Rummis tuotiin puolenpäivän aikona Petäjän hautausmaahan Hameocin. — Työm.

HYÖKÄALTO PERUSSA.

Lima, Peru, heinäk. 4 p. — Hirvittävä hyökkäys kuki Mollendon yllä heit. Siitä ennen oli tuhottu kuma. Aloit rannikolla olevat hyvin borakat; noin 25 pienempää alusta rikkoontui. Kaupungissa särkyi tuhansia akkunoita ja paljon huoneita kaatui ja tuli tokkottomiksi. Liikenne kokonaan seisahtui.

KIHOISSA.

HULDA MAKI

— ja —

WESTER SILLANPÄÄ

Chase River, B. C.

TYÖKANSKA.

alosa suomalainen lehti Canadassa, työväestön äänenkannattaja, ilmestyy joka päivä, päivä- ja sunnuntai- ja lauantai-julkaisuna.

TOIMITUS JA KONTTORI
314 Bay st. Puhelin 402
Postilokite
Box 516 Port Arthur, Ont. Can.

Toimituslaista
M. Hahl
K. Mollanen
V. Mäkelä
K. Alatalo.

Liikkeenhoitaja
(Manager)
John Oravainen

TILAUSLISÄNÄ

Canadaan ja Yhdysvaltoihin:
Vuosi \$3.50
Puoli vuotta 1.75
Kolme kuukautta 1.00

Suomeen ja muualla ulkomaille:
Vuosi \$4.50
Puoli vuotta 2.25
Kolme kuukautta 1.50

Ilmoituslaskut: 25 senttiä palautumalla. Kuukausi- ja vuosilomakuita tullaan alennus. Ilmoituksia uutisten maadelle ja riivillä ilmoituksista etuisuilla 50 prosentin korotus.

Nimennuottoilmoitukset maksaa \$1.00 kerta ja \$2.00 kerta. Avioilmoitukset \$1.00 kerta, \$1.50 2 kertaa (etuisuilla \$1.50 kerta \$2.00). Syntymäilmoitukset \$0.50 kerta, \$1.00 2 kertaa. Kuolemien ilmoitukset \$1.00 kerta, \$1.50 2 kertaa.

ASIAMIEHILLE JA TILAAILLE
Asiamiehen ja tilaajan on muistettava, että lehti alkaa saapumasta tilaajalle viikon perästä siitä kun tilaus on konttorimme saapunut.

Yökansa (The Worker)

the only Finnish newspaper in Canada, devoted to the interests of working people, and published every day, except Sunday and statutory holidays, by The Finnish Publishing Company Limited, Port Arthur, Ont.

Editorial and Business Offices
314 Bay st. P. O. Box 516

Advertising rates: 25 cents for column inch. Considerable reduction on monthly and yearly advertisements. News-advertisements 10 cents a line. For advertisements on front page 50 per cent increase.

Extended the statutory postal privileges on the 9th day of April 1912.

— Tilaajien, jotka eivät asu aakkunollisesti lehteä, pyydetään heiltä ilmoittamaan siitä Työkansan konttorin.

ENGLANNIN TYÖVÄESTÖN E. TURVIN MIEHET EPAILEVALLA KANNALLA LAKKOON NÄHDEN.

Sodan lakko vastaan työväen luokan taisteluksensa, että julistetaan jotkut vanhemmat Englannin työväestön johtomiehet, jotka tähän asti ovat esittäneet mieltä ei äärimmäisiä taisteluksia ja työväenluokan asemansa parantamiseksi.

Philip Snowden, yksi innokkaimpia sosialistisia parlamentin jäseniä, on ensimmäisiä niiden joukossa, jotka sanovat, että työväestö eivät voita mitään jatkamalla lakkoisteluja. Nyt Keir Hardie, hänen taisteluveronsa, sanoo, että hän on enempi kuin koskaan ennen vakuttanut siitä, että lainlaadinnallinen toiminta, tuottaa pysäyttävää seurauksia, kun voidaan toivoa lakkojen avulla saavutettavan. — Näin kertovat sanomalehdet. Tämä ei sinunkaan ole ymmärrettävää siten, että he olisivat tuomineet lakot kokouksensaansa kelpaamaan toimiksi työväenluokalle, mutta he ovat tulleet vakuttetuksi poliittisen taistelun suuremman merkityksestä taloudelliseen taisteluun verrattuna.

TOV. A. V. ÖHRNILLE JA KESKIPIIRIN PIIRIKOMITEALLE.
Canadaan suomalaisen sosialistijärjestön toimeenpaneva komitea kokouksessaan kesäk. 25 p. päätti

heimin vasta saime asianomaisesti tiedon ettei hän voi edellämainitusta syystä tulla tänne jatkamaan toista.

Vedottuimme Öhrnin sopimukseen rikkomisesta, vasten hänen täyttämättä sen, jättää hän koko asian ratkaisun k. p. sihteerille. V. Virtaselle, johon mekin puolestamme vetosimme asiaan kuuluvilla selityksillä, kun vielä lehdistä näimme, että тов. W. Risto on lupautunut mainittuun toimeen jos ei muita saataisi. Virtanen puolestaan, tuomariavallan saatuaan, kirjoitti piirijoukkoja ja annan piirinsä etä silmällä pitäen, ottaa vielä huomioon тов. Hautamäen ”kelmin työn” eli suostu perustuksiin eikä sovittelun. Järjestöillemme ei tietäksemme ole mitään yhteyttä k. p. piiriin ja Hautamäen välisissä asioissa, että kostoksi siitä houkutteli järjestöme palveluksessa praktiseerannut ja siinä kuulunnutta saavuttanut miehen kesken soimusta luopumaan toimestaan (koska hänellä itsellään ei näy kielirankan asiansa olevan) näin heidän nuorella järjestömelehen tekijästä sekä aineellista vahinkoa ja väkijointia 4000 kuukauden keskeytyksen agitatioiltoissamme. C. S. J. t. p. komitean puolesta: J. W. Ahlqvist J. F. Lahti

”Jusi siirtolaisuus parempaa kuin vanha.”

Juntalaisen hyväntekeväisyys yhdistyksen presidentti Cynus L. Sulzberger esitti äskettäin Clevelandissa pidetyllä Juntalaisten hyväntekeväisyysyhdistyksen konferenssilla raportin, jossa väitettiin vääräksi se väite että ”nykyiset siirtolaiset” olisivat huonompia kuin ”vanhat siirtolaiset.”

Väitettiin, sanoi Sulzberger, että pitte kun siirtolaisia Pohjois- ja pohjoislänsi-Euroopasta on muutettu siirtolaisuudeksi Etelä- ja etelälänsi-Euroopasta Amerikkaan, siirtolaiset ovat huonompia, että vanhat siirtolaiset olivat toivottuja, uudet ovat ei toivottuja. Mutta lähes vuosia sitten Sulzberger esitti väitteen, jättäen juri samoa ”argumenttiä” että uudet siirtolaiset eivät ole yhtä toivottuja kuin heidän entiset tulleet olivat. Mutta kaikki tilastot osoittavat, että niin kutsutut toivottu siirtolaiset voivat olla vähemmän toivottuja, ja myöskin pöytävaisto.

Siirtolaisuuskomissionin jäsenen professori Jeremiah W. Jenkins väittää että siirtolaisia, jotka on kielletty maahan pääsyä tai myöhemmin vangittu ja karkoitettu maasta prostituution tähden on ollut etusijalla ranskalaiset ja toisella jultalaiset. Mutta, sellit Sulzberger, tilastot vuosilta 1909, 1910 ja 1911 osoittavat että 10,000 maahan toivottu naissirtolaisia on palautettu takaisin tai myöhemmin vangittu ja karkoitettu seuraavasti:

Meksikolaisia 338.0
Ranskalaisia 96.4
Englantilaisia 33.8
Skotlantilaisia 32.6
Irlantilaisia 25.2
Saksalaisia 8.2
Ehdellen todistella Sulzberger, ”parjattujen” siirtolaisten paremman osastamalla, että Yhdysvaltojen tuotanto on moninkertainen kasvanut siinä aikana kuin ”ei-toivottu” siirtolaiset ovat olleet vangittavana tekijöinä tuotannossa. Kymmenessä vuodessa Yhdysvaltojen tuotanto on kasvanut puolel-

Myöskin väitettiin että palkat ovat pienimmät niillä työvoilla, joilla nämä ”ei-toivottu” siirtolaiset työskentelevät. Vaatetolisuus esim. on joka aika työväestölle melkein yksinomaan ”ei-toivottuja” siirtolaisia, enimmäin

Sulzbergerin esitys että palkat olisivat nopeammasti kohonneet sellaisilla aloilla, joilla ”ei-toivottuja” siirtolaisia työskentelee, kuten esim. vaateteollisuuden alalla, on pintapuolinen. Tarvisen vain huomata että vaateteollisuuden alalla aina siitä asti kuin se on tehtänteollisuudesta esiintynyt palkat ovat olleet pienemmät kuin muilla suurituotannon aloilla, jotkakatu tautta lukuunottamatta. Mutta kun elintarpeet viimeisinä kymmenen vuotena ovat tavattomasti kohonneet (eli oikeammin rahan arvo lasketun), vaateteollisuuden alalla palkkojen on täytynyt kohota, ja jos ne ovat kohonneet enemmän kuin muilla aloilla sen on täytynyt niin tapahtuakin, koska vaateteollisuustyöläisten palkat ovat olleet paljon alemmat toisen suurteollisuuden työläisten palkkoja.

Sulzbergerin väitteillä lienee tarkoituksena kiertotietä puolustaa kaikkiäla sortettuja juntalaisia, mutta samalla hän tulee tehneeksi palveluksen kapitalistille, erityisesti painostussaan etä, ja itäelä-euroopalaisten, työläisten paremmuutta, vaikka on yleisesti tunnettuja että mainitut siirtolaiset ovat olleet täysin parempia ja istutumaan sortoon.

Rahatrustit.

Canadaan parhaillaan käynnissä olevasta pankkien trusteuttamisesta ovat lähtenyt, erityisesti pikkupörssivarillinen kansainvälinen kovaa kuuhuisaan. He näkevät nyt uhaavan oman perikatoaan. Monet paikalliset pankit, jotka juuri lainaavat rahoja pikkupörssivarille, joutuvat häviölle kilpailussa suurten pankkien kanssa; ja ovat pakotetut sulkemaan ovensa tai auttamaan suurten pankkien armoille. Pikkupörssivarille loppu aliohje loppu, sillä suuret pankit eivät lainaa rahoja muille kuin suurille liikeyrityksille. Silloin kun ”rahatottoma paravilla” loppuu pankkiluotto, loppuu hän sen porvarina oloensa myöskin. Tämä aika lähenee pelottavalla nopeudella canadalaisten pikkupörssivarit ja siksi heidän valtuutustensa alla olevat lehdet surkeasti ulovat. Winnipegissä ilmestyy lähes massavälilehtiä äännekanattajia Grain Grower sanoo:

”Ympäri Canadian nykyään keskustellaan maan pankkiliikkeistä. Maan rahalaistosten liittoutuminen synnyttää yhä lisääntyvää pelkoa. Kansa ei saa siitä tietoa muuten kuin pankkien kotikeraamien sanomalehtien kautta, joita pankkiriiden liitto käyttää tynnytykseen levotonta yleisiä, eikä sinunkaan lausauksen julki asiain todellisen tilan. Kuukausi kuukaudelta rahamarkkinoihin halinto luisuu yhä harvempien henkilöiden käsiin. 41 laillistettua pankista muutamia vuosia sitten, meillä on enää jäljellä 26 ja merkien mukaan niitä piakkoin tulee olemaan vieläkin vähemmän. Maas on puute rahasta ja korkokanta on korkea. Pankit eivät ole voineet antaa riittävästi palvelusta kansalle vastineeksi niistä etuoikeuksista, joita parlamentti on myöntänyt niille. Pankit eivät liity pääomiansa riittävästi tähtäykseen yhä lisääntyvän tarpeeseen. Syy on siinä, että ylös kymmenet miehet eivät halua mennä uuteen valteera. Nykykansa kaikki uudet pankkiosakkeat ovat enimmäkseen jättänyt vanhoille osakekannattajille suhteellisesti sen mukaan kuin he nyt omistavat osakkeita. Täten, jos osakekannattajilla ei ole riittävästi rahaa, niin niillä on tarjottava yleiselle, ja nykyiset jättävät rahamekiet eivät salli, että valta heiltä laistaisi pois. Nykyään pankit maksavat ainoastaan

si olevan trusteuttamisen. Kaikkien niiden, joita nykyinen järjestelmä painaa, olisi yhdyttävä sosialistipuoleen mukana taistelemaan puristavan järjestelmän kuomoisiksi. Tällaiset pikkupörssivarit ja jossakin määrässä maanvälilläjättä nauttavat reformit, kuten Grain Grower esittää, ovat kerrassaan mahdottomia toteuttaa.

British Columbian s. s. osastoille.

Olemme pakotetut tekemään lisäselitystä Työkansan 73 numerossa julaistun kirjeeseemme ”British Columbian s. s. osastoille”, kun tilan ahtauden tähden täytyy suostua lyhyeksi tärkeiksi kirjeiksi ja josta joutuu siten sellaisia ikävyksiä, ettei asiasta päästä täydellisesti selvyyteen, kun Työkansan toimituksen tämän edellisen kirjeen johdosta näkyy parhaanv sinne ja tänne peräka peittämaan. No niin, on jotenkin tarpeetonta meille selittää mitä sosialistidemoakrti puoleen säännöllisessä sanotnan veromerkkien myynnistä. Kyllä sitä nyt silti sen verran asiasta tiedetään, tiedetään sitä myös mekin, että suomalaisen toimeenpanevan komitean säännöllisessä sanotnan veromerkkien myynnistä ja jos oltaisim niin tiedottamisa säännöllisä, niin ainakin olemme tulleet tiedämään sen asian, kun olemme ostaneet veromerkkejä suomalaiselta kielijärjestöltä, että mitä veromerkit meille maksavat. Kirjeemme ei käsitelä veromerkkejä, vaan koetimme sinä selittää, että käyttämälläsi poliittisissa asioissa B. C. s. s. osast toivat voi toimia suomalaisen kielijärjestön kautta, yksistään joutaisiin syyttä, kun se on liian etäällä, joten s. s. osastoille B. C. soveltuksi paremmin ja toivottu johdolla kaikkissa poliittisissa ynnä kuuksissa agitatioiltoissain sen ajan kun kuulum suomalaisen järjestön. Sanoitte, että s. s. järjestö on perustettu sitä varten, että se järjestäisi suomenkielisen agitatioiltoja yllä maan. Niin se onkin perustettu ja sellaisena järjestänyt se merkitseä sitä, että se rapiesä erilleen s. s. osastot englanninkielisellä tovereista ja yhteisöimäisistä agitatioiltoista. Tällä tavalla muodostetut kielijärjestöt ohjaisivat tavallan sosialismin loppuunkulua sen ajan kun niiden pitäisi olla sitä eteenpääntäytymättä. Ehdottomasti British Columbiassa suomalaisen järjestö tulee olemaan ”jarruna” sosialistilelle taisteellussaan kunnallisia ja valtiollisia oikeuksia jos nimittain heinorakaus pidättä s. s. osastot suoraan järjestöissä. sillä muuta etästä ei ole ehkäisemässä kielijärjestöjen yhtymistä. Suomalaiset B. C. eivät kyllä ole niin pitkäällä englanninkielisellä, etteivät tarvitseisi suomenkielisiä agitatioiltoja, sitä emme väitätkään, vaan sanomme siitä, että suomenkielisiä agitatioiltoja on tehty B. C. ja, tullaan yhä edelleenkin tekemään ja sitä voidaan tehdä tyly hyvin maakuntajärjestön kautta. Ehdellen voimme sanoa etä suomalaiset B. C. ovat jo sen verran lukkatioteioista että kaikkisaa vaalessa äänestämme sosialistipuoleen ehdokkaista ja siihen kaikin suomalaisen järjestöjen tehtäviä rajoittuvakin British Columbiassa nähden. Nyt toimeissamme eteenpää lukuamme eduksi, on suomalaisen liittyttävä englanninkielisten toverien kanssa, yhdistä maakuntajärjestöjen kautta kustaantamaan agitatioiltoja B. C. eli suomalaisia nykyään kuulum poliheeseen hyvinkin niin paljon kuin englannin kielisiä tovereita, niin olisihan se aivan huutavaa

sa olevan trusteuttamisen. Kaikkien niiden, joita nykyinen järjestelmä painaa, olisi yhdyttävä sosialistipuoleen mukana taistelemaan puristavan järjestelmän kuomoisiksi. Tällaiset pikkupörssivarit ja jossakin määrässä maanvälilläjättä nauttavat reformit, kuten Grain Grower esittää, ovat kerrassaan mahdottomia toteuttaa.

British Columbian s. s. osastoille.

Olemme pakotetut tekemään lisäselitystä Työkansan 73 numerossa julaistun kirjeeseemme ”British Columbian s. s. osastoille”, kun tilan ahtauden tähden täytyy suostua lyhyeksi tärkeiksi kirjeiksi ja josta joutuu siten sellaisia ikävyksiä, ettei asiasta päästä täydellisesti selvyyteen, kun Työkansan toimituksen tämän edellisen kirjeen johdosta näkyy parhaanv sinne ja tänne peräka peittämaan. No niin, on jotenkin tarpeetonta meille selittää mitä sosialistidemoakrti puoleen säännöllisessä sanotnan veromerkkien myynnistä. Kyllä sitä nyt silti sen verran asiasta tiedetään, tiedetään sitä myös mekin, että suomalaisen toimeenpanevan komitean säännöllisessä sanotnan veromerkkien myynnistä ja jos oltaisim niin tiedottamisa säännöllisä, niin ainakin olemme tulleet tiedämään sen asian, kun olemme ostaneet veromerkkejä suomalaiselta kielijärjestöltä, että mitä veromerkit meille maksavat. Kirjeemme ei käsitelä veromerkkejä, vaan koitimme sinä selittää, että käyttämälläsi poliittisissa asioissa B. C. s. s. osast toivat voi toimia suomalaisen kielijärjestön kautta, yksistään joutaisiin syyttä, kun se on liian etäällä, joten s. s. osastoille B. C. soveltuksi paremmin ja toivottu johdolla kaikkissa poliittisissa ynnä kuuksissa agitatioiltoissain sen ajan kun kuulum suomalaisen järjestön. Sanoitte, että s. s. järjestö on perustettu sitä varten, että se järjestäisi suomenkielisen agitatioiltoja yllä maan. Niin se onkin perustettu ja sellaisena järjestänyt se merkitseä sitä, että se rapiesä erilleen s. s. osastot englanninkielisellä tovereista ja yhteisöimäisistä agitatioiltoista. Tällä tavalla muodostetut kielijärjestöt ohjaisivat tavallan sosialismin loppuunkulua sen ajan kun niiden pitäisi olla sitä eteenpääntäytymättä. Ehdottomasti British Columbiassa suomalaisen järjestö tulee olemaan ”jarruna” sosialistilelle taisteellussaan kunnallisia ja valtiollisia oikeuksia jos nimittain heinorakaus pidättä s. s. osastot suoraan järjestöissä. sillä muuta etästä ei ole ehkäisemässä kielijärjestöjen yhtymistä. Suomalaiset B. C. eivät kyllä ole niin pitkäällä englanninkielisellä, etteivät tarvitseisi suomenkielisiä agitatioiltoja, sitä emme väitätkään, vaan sanomme siitä, että suomenkielisiä agitatioiltoja on tehty B. C. ja, tullaan yhä edelleenkin tekemään ja sitä voidaan tehdä tyly hyvin maakuntajärjestön kautta. Ehdellen voimme sanoa etä suomalaiset B. C. ovat jo sen verran lukkatioteioista että kaikkisaa vaalessa äänestämme sosialistipuoleen ehdokkaista ja siihen kaikin suomalaisen järjestöjen tehtäviä rajoittuvakin British Columbiassa nähden. Nyt toimeissamme eteenpää lukuamme eduksi, on suomalaisen liittyttävä englanninkielisten toverien kanssa, yhdistä maakuntajärjestöjen kautta kustaantamaan agitatioiltoja B. C. eli suomalaisia nykyään kuulum poliheeseen hyvinkin niin paljon kuin englannin kielisiä tovereita, niin olisihan se aivan huutavaa

Jättiläiskilpailu!

\$1,000. PALKINTONA!

25 Palkintoa!

Väkäleuan suuri levittämiskilpailu kautta Yhdysvaltojen ja Canadian

Alkaa 1 p. Syyskuuta 1912

Ensimmäinen palkinto \$250.00

2 palkinto	\$150.00	10 palkinto	35.00	18 palkinto	10.00
3 ”	100.00	11 ”	25.00	19 ”	5.00
4 ”	75.00	12 ”	20.00	20 ”	5.00
5 ”	65.00	13 ”	15.00	21 ”	5.00
6 ”	60.00	14 ”	10.00	22 ”	5.00
7 ”	55.00	15 ”	10.00	23 ”	5.00
8 ”	50.00	16 ”	10.00	24 ”	5.00
9 ”	40.00	17 ”	10.00	25 ”	5.00

Kilpailijoiden on ilmoitettava ennen syysk. 1 p:ää, jonka jälkeen kilpailijaksi ei enää pääse. Kilpailu kestää syysk. 1 p:stä 30 p:ään marraskuuta 1912.

Leikkaa tai repäise irti allaoleva lippu, kirjoita siihen nimesi ja osoitteesi ja lähätä se osoitteella: Väkäleuka, Box 516, Port Arthur, Ont., Canada.

Otan osaa ”Väkäleuan” suureen levittämiskilpailuun.

Nimi.....
Täydellinen osoite.....

Väkäleuka

Box 516, Port Arthur, Ont., Canada.

kan etujen puolesta, eivät katso tarpeelliseksi valita jäsentä maankunnan toimeenpanevan komitean, ja eikä mitään nähdän (kun siten olettaa — toim.) sellaisella jissellellä ole komitean kokouksessa mitään virallista tehtävää. Jos on kysymyksessä organisaation tehtäviä y. m. rahallisia asioita, niin eihän sellainen komitean jäsen voi ottaa osaa sellaisiin asioihin, muulla tavalla kuin uudistaa Vancouverin edustajakokouksessa lausunut lauseen, kun oli käsiteltävänä organisaatioskysymys, ”että me suomalaiset kuulumme suomalaisen järjestön ja kannattamme suomalaisen agitatioiltoja ja asiain niinollen emme voi ottaa osaa englanninkielisiin järjestämiskustannuksiin.” Tällainen erittely, joka yllämainitussa lauseessa ilmenee, panee väkisenkin ajattelemaan sen, joka on luokkatioteioita ja toimii voitavansa työväenluokan etujen puolesta, että kielijärjestöt sientä muodostettuna ovat tavallan sosialistilelle ”jarruna”. Kyllä meitä nähdän on B. C. s. s. osastoilla oikeus ja velvollisuus yhtyä maakuntajärjestöön.

Chase Riverin s. s. osaston puolesta V. Oikari.
Kyllä kai se nyt sentään on niin, että suomalaisen sosialistien tehtäviä tässä maassa on ennenkaikkin suomalaisen järjestämisen ja sellaiseksi se supistuu rimpulatakompa mitään tahansa. Meidän ymmärtääksemme suomalaiset sosialistit Canadassa tekevät parhaimman palveluksen tämän maan sosialistiselle liikkeelle juna siten että koittavat järjestää pian osastoille kielijärjestöön kuulumisesta on matka B. C. s. s. osastojen ja s. s. järjestöjen toimeenpanevan komitean välillä, josta joutuu että B. C. osastojen ja s. s. järjestöjen toimeenpanevan komitean välillä kirjeenvaihto viipyy useampia vuorokausia välillä. Mutta se on kaikissa tapauksissa pienin epäkohta — ja erityisesti suomalaisiin nähden se ei ole ollenkaan epäkohta nykyään. Canadaan s. s. osastoja ovat tulleet siihen tulokseen, että se tehtävi voidaan parhaimmillaan suorittaa kielijärjestöjen avulla, kun kerran kieliset kielijärjestöjä ovat olemassa. Muuten toivomme, että tästä kysymyksestä ei nyt tehtäisi mitään riitakapulaa, sillä kaikissa tapauksissa tämä on ”tikusta” asian tekemistä. Suomalainen kielijärjestö on vielä niin nuori, ettei ole mitään syytä otaksua sen hyödyntymistä. Emme me sellaisellakaan taktiikalla miuninkään pääse, että kun yhden toimittavasta saamme alkun, alamme siitä särkeä ja suunnitella uutta, vaikka emme ole vielä ehtineet näkemään, kelpaako entinen miunkään vai ei. Sikäli kuin me ymmärrämme British Columbian s. s. osastojen edustajakokouksen mielipidettä tässä asiassa, on se vastainen Chase Riverin toverien mielipiteelle, mutta toivomme että Chase Riverin osasto alistaisi siihen niin kauan kuin British Columbian s. s. osastot toisin päättävät.

Työkansan toimitus.

Cobaltista.
Työkansan toimituksen on kirjailijan osasto Cobaltissa on Long St., Box 563 Cobalt, Ont., Canada.

COBALT.
Tasakin suuri tulipalo Cobaltissa.

Ilmoitushinnat: 25 senttiä palauttamalla. Kuukausi- ja vuosimaksut suoraan. Ilmoitusta uutisten muodossa 10c rivillä. Ilmoituksista otetaan 50c prosenttia korotus.

Nimenmuutostilmoitukset maksaa \$1.00 kerta ja 2 kerta \$1.50. Avioitumistilmoitukset \$1.00 kerta, \$1.50 2 kertaa (toteutuvalta \$1.50, 2 kertaa \$2.00). Vainajilmoitukset 50c kerta, 75c 2 kerta. Kuolemien ilmoitukset \$1.00 kerta, \$1.50 2 kertaa.

ANIMATIIVILLE JA TILAJALLE
Asiamiesten ja tilaajien on muistettava, että lehti alkaa saapumassa heille viikon perästä siitä kun laus on konttorimme saapunut.

Wöyöansä (The Workpeople)

the only Finnish newspaper in Canada, devoted to the interests of working people, and published every day, except Sunday and statutory holidays, by
The Finnish Publishing Company
— Limited —
Port Arthur, Ont.

Editorial and Business Office
314 Bay St. P. O. Box 516

Advertising rates: 25 cents for column inch. Considerable reduction on monthly and yearly advertisements. News-advertisements 10 cents a line. For advertisement on front page 50 per cent increase.

Extended the statutory postal privileges on the 9th day of April 1912.

— Tilajien, jotka eivät asu
seännöllisesti lehtiä, pyytää
he ilmoittamaan siitä Työkansan
konttorin.

ENGLANNIN TYÖVÄESTÖN E.
TURVIN MIHEET EPAILE-
VÄLLÄ KANNALLA LA-
KOON NAIDEN.

Sodan lakko vastaan työväen
luokan taisteluasena, ovat julis-
taneet jotkut vanhemmat Eng-
lannin työväestön johtomiehet,
jotka tähän asti ovat esittäneet
mitä ei äärimmäisiä taisteluko-
ja työväenluokalle asemansa pa-
rantamiseksi.

Philip Snowden, yksi inno-
kaampia sosialistisia parlamentin
jäseniä, on ensimmäisiä niiden jon-
kossa, jotka sanovat, että työläi-
set eivät voita mitään jatkamalla
lakkoita selviteltä. Nyt Keir Har-
die, hänen taistelutoverinsa, sa-
noo, että hän on enempi kuin kos-
kaan ennen vakuuttanut siitä,
että lainalaadinnallinen toiminta
tuottaa pysyvämpiä seurauksia,
kuin voidaan toivota lakkojen a-
vulla saavutettavan. — Niin
ei suinkaan ole ymmärrettävää si-
tä, että he olisivat tuominneet la-
kot kokonaisuudessaan kalpeamaan
tomiksi työväen taisteluaseiksi,
mutta he ovat tulleet vakuutetu-
iksi poliittisen taistelun suurem-
masta merkityksestä taloudelli-
seen taisteluun verrattuna.

TOV. A. V. ÖHRNILLE JA KES-
KIPIIRIN PIIRIKOMI-
TEALLE.

Canadaan suomalaisen sosialis-
tijärjestön toimeenpaneva komitea
kokouksessaan kesäk. 25 p. päät-
ti lausua paheksimussensa toveri
A. V. Öhrnille ja Yhdysvaltojen
suom. sos. järjestön keskipiirin
piirikomitealle ja sen sihteerille
piv. T. Virtaselle sen kleran me-
nettyjen johdosta, että ovat jär-
jestämme kohtaan tehneet.

Kun tov. Öhrn viime toukokuu-
nussa keskeytti puhujanmaksan
Canadaassa "omien talondollisten
asiainsa tähden" (1) luvattiin tulla
jatkamaan niin pian kuin hän nää-
ti selviää, joten emme heti rhyt-
neet mistä huomamaamme tälle.
Näin kuuluu toista kuukautta odo-
tuksessa, kun vihdoin saamme sa-
nomalehdistä luke, että Öhrn on
valittu keskipiirin puhujaksi. Myö-
nittä.

eiika sovitettunon järjestöillämme
ei tähtääksemme ole mitään yhteyt-
tä k. piiriin ja Hautamien välisii-
sä asioissa, että kostoksi siitä hou-
kuttu järjestöömme palveluksessa
praktisereimalla ja siinä kuului-
tuista saavuttamien mie kesken so-
pinusta luopumaan toimestaan
(koska hänellä itsellään ei näy
selkärangkaa asiassa olevan) näin
tehden nuorelle järjestölemme
henkistä sekä aineellista vahinkoa
ja vähintään 3—4 kuukauden kes-
keytyksen agitatioisittaisimme.
C. s. s. j. t. p. komitean puolesta
J. W. Ahlqvist J. F. Lahti

Uusi siirtolaisuus pa- rempaa kuin vanha."

Juutalaisen hyväntekeväisyy-
yhdistyksen presidentti Cyrus L.
Sulzberger esitti äskettäin Cleve-
landissa pidetylle juutalaisen hy-
väntekeväisyysyhdistyksen konfe-
rensille raportin, jossa väitettiin
— vääräksi se väitys että "nykyiset
siirtolaiset" olisivat huonompia
kuin "vanhat siirtolaiset."

Väitettiin, sanoi Sulzberger, et-
tä sitte kun siirtolaisuus Pohjois-
ja pohjoislänsi-Euroopasta on muut-
tunut siirtolaisuudeksi Etelä- ja
etelälänsi-Euroopasta Amerikkaan
siirtolaiset ovat huonompia, et-
tävät vanhat siirtolaiset olivat toivot-
tuja, uudet ovat ei toivottuja.
Mutta lähes vuosiausta takaperin
sanoi Sulzberger, käytettiin juuri
samaa "argumenttia", että u-
det siirtolaiset eivät ole yhtä to-
ivottuja kuin heitä ennen tulleet
olivat. Mutta kaikki tilastot o-
sottavat, että niin kutsutut toivot-
tu siirtolaiset olivat olosuhteiden
muuttoa toivottuja, ja myöskin pui-
vasta.

Siirtolaisuuskomission jäsen
professori Jeremiah W. Jenkin
synnytti että naissiirtolaisia, joita
on kielletty maahan pääsyt tai
myöhemmin vangittu ja karkoi-
tetut maasta prostitutioiden täl-
den ovat etusijalla ranskalaiset ja
toisella jaksolla. Mutta, selitti
Sulzberger, tilastot vuosilta 1908,
1909 ja 1910 osoittavat että 10,000
maahan tulleesta naissiirtolaisesta
on palautettu takaisin tai myö-
hemmin vangittu ja karkoitettu
seuraavasti:

Meksikolaisia 338.0
Ranskalaisia 96.4
Englantilaisia 33.8
Skotlantilaisia 32.6
Irlantilaisia 25.2
Saksalaisia 8.2

Eteläisen todistelee Sulzberger,
"parjattujen" siirtolaisten parem-
muutta osattamalla, että Yhdys-
valtain tuotanto on moninkertainen
kasvanut sinä aikana kuin "ei-toi-
vottu" siirtolaiset ovat olleet vai-
kuttavina tekijöinä tuotannossa.
Kymmenessä vuodessa Yhdysval-
tain tuotanto on kasvanut puolel-
la.

Myöskin väitettiin että palkat
ovat pienemmät niillä työtoimilla
joilla nämä "ei-toivotut" siirtolai-
set työskentelevät. Vastetelo-
lous esim. on ala jolla työtoimien
tehtäviin meidän yksinomaan "ei-toi-
vottuja" siirtolaisia, enimmäin
juutalaisia ja italialaisia. Mutta
vastaletellusivistytilastien keski-
kertainen palkka on miehille \$601
vuodessa ja naisille \$317, sen-
sajan kuin Yhdysvaltain yleisen
keskimääräinen palkka on mie-
hille \$534 ja naisille \$298.

Väitettiin vielä, ovatko pohjois-
eurooppalaiset parempia työssä
kuin maastoreen kapitalistit
kuin eteläeurooppalaiset voipi ai-
kuttaa huomautuksella, että kai-
pa etelä ja itäetelä-eurooppalaiset
ovat parempia, koskapa suurem-
mat tuotantolaitokset ovat viime-
aikoina yhtä selvemmin osoittaneet
taipumusta käyttää viimeksi mai-
nittuja.

on täytynyt niin tapahtuneen, k-
ka vaateletellusivistytilastien pal-
kat ovat olleet paljon alhempat toi-
sien suurteollisuuden työläisten
palkkoja.

Sulzbergerin väittelyllä lienee
tarkoituksena kiertotietä puolu-
sta kaikkialla sovitettuja juutalai-
sia, mutta samalla hän tulee teh-
neeksi palveluksen kapitalistille,
erityisesti painotessaan etelä- ja
itäetelä-eurooppalaisien työläisten
paremmuutta, vaikka on yleisesti
tunnettua että mainitut siirtolai-
set ovat olleet taipuvaisempia a-
listumaan sortoon.

Rahatrusti.

Canadaassa parhaillaan käynnii-
sä olevasta pankkien trusteumit-
asta ovat ihmiset, erityisesti pik-
kupörävarallisten kansanmaas-
kosti kuohuissaan. He näkevät si-
nä uhkaavan oman perikatonsa.
Pienet palkalliset pankit, jotka
juuri lainaavat rahoja pikkupör-
vareille, joutuvat häviölle kiripa-
lusa seuraten pankkien kanssa ja
ovat pakotetut sulkemaan ovensa
tai antautumaan suurten pankkien
armoille. Pikkupörvareita lopu-
silloir luotto, sillä suuret pankit
eivät lainaa rahoja muille kuin
suurille liikeyrityksille. Silloin
kun "rahattomalta porvarilta"
loppuu pankkiluotto, loppuu hän
sen porvarina olonsa myöskin.
Tämä aika lähenee pelottavalla
nopeudella canadalaista pikkupör-
vareita ja siksi heidän vaikutus-
valtansa alla olevat lehdet surke-
asti ulovat. Winnipegissä ilme-
tyä lännen maailmavälillä nä-
nenkannattaja Grahv Grover sa-
noo:

"Ympäri Canadaan nykyään kes-
kustellaan maan pankkiliikkeistä.
Maan rahalaistosten liittoutuminen
synnytti tätä lisääntynyttä pelko-
a. Kansa ei saa siitä tietoa muuten
kun pankkien kontroleeraamien
sanomalehtien kautta, joita
pankkiriitin liitto käyttää tyyn-
nyttääkseen levotonta yleisöä, et-
kä suinkaan lusuksien julkais-
tun todellisen tilan. Kunkaus-
kuukaudelta rahamarkkinan hal-
tinto lausuu yhtä harmeppien hen-
kellisten käsiin. 41 laillistettua
pankkitia maanmaassa vuosia sitten
meillä on enää jäljellä 26 ja mer-
kien mukaan niitä piakkoin tulee
olemaan vieläkin vähemmän. Maas-
sa on puute rahasta ja korkokanta
on korkea. Pankit eivät ole voi-
neet antaa riittävästi palvelusta
kansalle vastineeksi niistä etui-
teuksista, joita parlamentti on
myöntänyt niille. Pankit eivät li-
sää pääomaan riittävästi tyytäk-
sen tätä lisääntynyttä tarpeen-
syy on siinä, että jos kiivenneet
nauhet eivät halua menettää vai-
ltaansa. Nykyaikana kaikki uudet
pankkiosakkeet ovat ensinmä-
rajottava vanhoille osakkeenomai-
sille suhteellisesti sen mukaan ke-
he nyt omistavat osakkeita. Täten,
jos osakkeenomistajilla ei ole riit-
tävästi rahoja, niin niitä on tar-
jottava yleisölle, ja nykyiset joh-
dat rahamiehet eivät sall, että
valta heiltä luistaisi pois. Nyky-
ään pankit maksavat ainoastaan
kolme prosenttia korkoa talletta-
jille ja kiskovat lainastoista 7—10
ja enempiin. Parlamentin olisi
jollakin tavalla käytävä väliin ja
rajottettava koron kiskomista ja
maksamista. Jos se enen. pakotet-
tujen maksamaan tallettajille nel-
jä prosenttia ja saisivat ottaa lai-
noistaan ainoastaan seitsemän
prosenttia, niin asema olisi koko
paljon parantunut."

Lohdutukseksi "trustiseikkii-
jille" voitane sanoa, että Cana-
dan parlamentti on yhtä paljon
pankkiriitin vaikutusvallan alai-
nen kuin on Canadaan osakkeenoh-
dista ja Bordenin hallitus täydell-
isesti hyväksyy nykyisin käynnii-

sa julistettua kirjjeeseen "Brit-
ish Columbian s. s. osastoille",
kun tilan ahtauden tähden täytyy
siirtajaa lyhyeksi tärkeitäkin kir-
jeitä ja josta johtuu sitten sellai-
sia ikävyyskää, ettei asiasta
päästä täydellisesti selvyyteen, kun-
ten Työkansan toimittuksen tämän
edellisen kirjeen johdosta näkyy
harhailevan sinne ja tänne perästä
neittisaan. No niin, on jotenkin
tarpeetonta meille selittää mitä so-
siaalidemokratia puoleen sää-
nöllä sanotaan veromerkkien
myynnistä. Kyllä sitä nyt silti sen
verran asialta tiedetään, tiede-
lään että myös sikin, mitä suoma-
laisen toimeenpanevan komitean
säännöissä sanotaan veromerkkien
myynnistä ja jos oltaisim niin
tiedotonta säännöistä, niin ains-
kin olemme tulotte tiedämään sen
asian, kun olemme ostaneet ver-
merkkejä suomalaiselta kielijär-
jestöltä, että mitä veromerkit mei-
le maksavat. Kirjeemme ei käsitel-
ly veromerkeistä, vaan koetimme
siinä selittää, että käytännöllisissä
politiisilaisissa asioissa B. C. s. s. osas-
tot eivät voi toimia suomalaisen
kielijärjestön kautta, yksistään jo
siitäkin syystä, kun se on liian e-
tällä, joten s. s. osastoille B. C.

soveltuvi paremmin liittyä ma-
kauntajärjestöön ja toimia sen joh-
dolla kaikissa politiisilaisissa yöh-
muissa agitatioisittaisissa sen sijaan
kuin kuulua suomalaisen järjes-
tön. Sanoitte, että s. s. järjestö
on perustettu sitä varten, että se
järjestää suomenkielisen agitatio-
isittouyden myin. Niin se onkin
perustettu ja sellaisena järjestönä
se merkitsee sitä, että se repäisee
erilleen s. s. osastot englanninkie-
lisiin tovereista ja yhteisövoimais-
ta agitatioisittousta. Tällä ta-
valla muodostetut kielijärjestöt
ehkäisevät tavallan sosialismin
vetoitukkuu sen sijaan kun ni-
den pitäisi olla sitä eteenpäin
työntämissä. Ehdottomasti British
Columbiaa suomalaisen järjestö
tulee olemaan "jarruna" sosia-
listielle taistellessaan kunnallisia
ja valtiollisia oikeuksia jos nimitt-
ään heimorakaus pidättää s. s. o-
sastot suoma. järjestöissä. sillä mu-
ta esteitä ei ole ehkäisemässä su-
ma. järjestöön yhtymistä. Suoma-
laiset B. C. eivät tässä maassa
kään englanninkielisissä, etteivät
tärkeitä suomenkielisiä agitatio-
isittouyksiä, että emme väittääk-
sen suoma. siinä, että suoma-
laiset agitatioisittouyksiä on tehty
B. C. ja tullaan yhtä edelleenkin
teokään ja sitä voidaan tehdä
yhtä hyvin maakuntajärjestön
kautta. Edelleen voimme sanoa et-
tä suomalaiset B. C. ovat jo sen
verran luottotulotaisia että kaikis-
sa valloissa äänestämme sosialis-
tipuoleen ehdokkaista ja siihen kal-
sen suomalaisen järjestön tehtä-
viä rajoittavatin British Colum-
biaan nähden. Nyt toimeissamme
eteenpäin hokkamme eduksi, on
suomalaisen liittyvä englannin-
kielisten toverien kanssa, yhdessä
maakuntajärjestön kautta kustan-
tamaan agitatioisittouyksiä B. C. si-
li suomalaisia nykyään kuulun
puoleluseen hyvinikin niin paljon
kun englannin kielisiä tovereita,
niin olishan se aivan huutavaa
väärätyä ja työlisöluokan pettä-
mistä, että suomalaiset valuent-
neena joukkona jättäisivät eng-
lanninkieliset toverit hyvin pui-
loista pienemmällä joukolla taistele-
maan B. C. voimakasta porvari-
valtaa vastaan. Emme todella-
kaan voi uskoa että B. C. s. s. osas-
totevoin. Edelleen voimme sanoa
suomalainen toimintu selittää "S. S. osas-
tot voivat valita jäseneen maas-
takomiteaan ottamatta silti ver-
merkkejä sieltä." Kyllä kai se on
silläillä, että osastot, jotka eivät
liity maakuntajärjestöön ja olet-
tavat, että suomalaisen järjestön
kautta on edullisempaa Canadas-
sa eli B. C. taistella työläisluo-

2 palkinto		\$150.00	10 palkinto		35.00	18 palkinto		10.00
3 "		100.00	11 "		25.00	19 "		5.00
4 "		75.00	12 "		20.00	20 "		5.00
5 "		65.00	13 "		15.00	21 "		5.00
6 "		60.00	14 "		10.00	22 "		5.00
7 "		55.00	15 "		10.00	23 "		5.00
8 "		50.00	16 "		10.00	24 "		5.00
9 "		40.00	17 "		10.00	25 "		5.00

Kilpailijoiden on ilmoitauduttava ennen syysk. 1 p.ä, jonka jälkeen kilpailijaksi ei enää pääse. Kilpailu kestää syysk. 1 p.ä 30 p.äin marraskuuta 1912.

Leikkaa tai repiä irti allaoleva lippu, kirjoita siihen nimesi ja osoitteesi ja lähätä se osoitteella: Väikaleuka, Box 516, Port Arthur, Ont., Canada.

Otan osaa "Väikaleuan" suureen levittämiskilpailuun.

Nimi.....

Täydellinen osoite.....

--

Alkaa 1 p. Syyskuuta 1912

Ensimmäinen palkinto \$250.00

2 palkinto		\$150.00	10 palkinto		35.00	18 palkinto		10.00
3 "		100.00	11 "		25.00	19 "		5.00
4 "		75.00	12 "		20.00	20 "		5.00
5 "		65.00	13 "		15.00	21 "		5.00
6 "		60.00	14 "		10.00	22 "		5.00
7 "		55.00	15 "		10.00	23 "		5.00
8 "		50.00	16 "		10.00	24 "		5.00
9 "		40.00	17 "		10.00	25 "		5.00

Kilpailijoiden on ilmoitauduttava ennen syysk. 1 p.ä, jonka jälkeen kilpailijaksi ei enää pääse. Kilpailu kestää syysk. 1 p.ä 30 p.äin marraskuuta 1912.

Leikkaa tai repiä irti allaoleva lippu, kirjoita siihen nimesi ja vois: Annamme kymmenentuhatta hyvää pilalehtä kymmentuhatta lukijaa vastaan!

Otan osaa "Väikaleuan" suureen levittämiskilpailuun.

Nimi.....

Täydellinen osoite.....

--

Väikaleuka

Box 516, Port Arthur, Ont., Canada.

Ken meitä vastaan olla
vois: Annamme kymmen-
entuhatta hyvää pilalehtä
kymmentuhatta lukijaa
vastaan!

kan etujen puolesta, eivät kato-
tarpeelliseksi valita jäsenta ma-
kunnan toimeenpanevan komitean
ja, eikä meistä näiden (kun
sitien olettaa — toim.) sellaisella
jäsenellä ole komitean kokoukses-
sa mitään virallista tehtävää.
Jos on kysymyksessä organisee-
raajan tehtäviä y. m. rahallisia
ta asioita, niin ehan sellainen ko-
mitean jäsen voi ottaa osaa sellai-
sin asioihin, muulla tavalla kuin
uudistaa Vancouverin edusta-
jakokouksessa lausuttuun lauseen,
kun oli käsiteltävänä organisee-
rakyys, "että me suomalaiset
kuulumme suomalaisen järjes-
töön ja kannattamme suomalaista
agitatioisittouyksiä ja asiain niitten
en me voi ottaa osaa englanninkie-
lisiin järjestämiskokouksin."
Tällainen irtele, joka ylimääni-
tussa lauseessa ilmenee, pane vi-
kisenkin ajattelemaan sen, joka
on luokiteltu siihen ja toimii voi-
tavansa työväenluokan etujen
puolesta, että kielijärjestöt aiten
muodostettuna ovat tavallan so-
sialistiliikkeen "jarruna". Kyllä
meistä nähdän on B. C. s. s. osas-
toilla oikeus ja velvollisuus yhtyä
maakuntajärjestöön.

Chase Riverin s. s. osaston puolesta
V. Oikari.

Kyllä kai se nyt sentään on niin,
että suomalaisen sosialistien tehtä-
viä tässä maassa on ennenkaik-
kia suomalaisen järjestämisen
ja sellaiseksi se supistun rimpul-
takooppa mitä tahansa. Meidän
ymmärtämämme suomalaiset so-
sialistit Canadassa tekevät par-
haimman palveluksen tämän
maan sosialistiselle liikkeelle juu-
ri siten että koettavat järjestää
oman kansallistensa mahdolli-
simaan hyvin. Kokonaan perus-
teeton on otaksua että suomalai-
sen kielijärjestön "repäisee eri-
tellen s. s. osastot englanninkielis-
ti tovereista." Yhdysvalloissa on
suomalainen järjestö toimintu ei-
kä siellä ole mitään sellaista "re-
päisemistä" huomautta, päivistön.
Suomalainen järjestö Yhdysvallo-
issa on kielienkääntäjäviraston-
sa kautta lähtenyt, tullut yhtä
kiinteämpään yhteyteen emipuo-
lehen kanssa. Ja samaa osittain
kokemus Canadassakin on lii-
lyvältä ajalta minkä täällä kielijär-
jestö on toimintu. Ainoa käy-
tännöllinen halita British Colum-

biaan nähden. Nyt toimeissamme eteenpäin hokkamme eduksi, on suomalaisen liittyvä englanninkielisten toverien kanssa, yhdessä maakuntajärjestön kautta kustantamaan agitatioisittouyksiä B. C. si- li suomalaisia nykyään kuulun puolueeseen hyvinikin niin paljon kuin englannin kielisiä tovereita, niin olishan se aivan huutavaa väärätyä ja työlisöluokan pettämistä, että suomalaiset valuentneena joukkona jättäisivät englanninkieliset toverit hyvin puoliloista pienemmällä joukolla taistelemaan B. C. voimakasta porarivaltaa vastaan. Emme todella- kaan voi uskoa että B. C. s. s. osastotevoin. Edelleen voimme sanoa suomalaisen toimintu selittää "S. S. osastot voivat valita jäseneen maastakomiteaan ottamatta silti vermerkkejä sieltä." Kyllä kai se on silläillä, että osastot, jotka eivät liity maakuntajärjestöön ja olettavat, että suomalaisen järjestön kautta on edullisempaa Canadas- sa eli B. C. taistella työläisluo-

pien osastoille kielijärjestöön ku-
lunamista on matka B. C. s. s. osas-
tojen ja s. s. järjestön toimeenpa-
nevan komitean välillä, josta joh-
tu että B. C. osaston ja s. s. järjes-
tön toimeenpanevan komitean
välinen kirjeenvaihto viipyy
useampia vuorokausia välillä. Mut-
ta se on kaikissa tapauksissa pie-
ni epäkohta — ja erityisesti su-
malaisiin nähden se ei ole ollen-
kaan epäkohta nykyään. Cana-
dan sosialidemokraattisen puolu-
teen toimeenpanevakomitea, jonka
alaisena British Columbian ma-
kauntakomitea toimii, on Berliin-
issä, Ont. British Columbian ma-
kauntakomitea ja puoleen to-
imeenpanevan komitean välinen
kirjeenvaihto. Tämän luomioon ot-
taen, matkan pituus menettää ka-
konan merkityksensä erityisesti
suomalaisiin nähden. Sitäpaitsi,
ehtiin se ole minkään kymmenvu-
roisen pituista, että s. s. järjestön
toimeenpanevakomiteat pitäisi olla
niin lähellä British Columbian
s. s. osastoita, kuin se nyt on
Varmoin voipi pitää että ensimäi-
sessä sosialidemokraattisen puolu-
teen yleisessä edustajakokoukses-
sa puoleen toimeenpanevakomi-
teasta tullaan muuttamaan keskipai-
koille ja s. s. järjestön toimeen-
panevakomitea seuraa silloin ma-
kan, sillä nämä komiteat kuulu-
vat luonnostaan mahdollisimman
liikkele toisiansa.

Emme vähäkään käistä mistä
Chase Riverin toverit ovat "re-
päisseet" sellaisen käsityksen, et-
tä "ehdottomasti British Colum-
bian suomalaisen järjestys tulee
olemaan jarruna sosialistille taiste-
lemaan kunnallisia ja valtiollisia
oikeuksia, jos nimittäin heimorak-
aus pidättää s. s. osastot suoma-
laisessa järjestöissä." — Me täällä
muunnalla Canadassa emme ole vä-
himmällä huomanneet suomalaisen
"jarruna" olemista, päpvas-
tuen, olemme jokaisessa tilaisuus-
udessa nähneet, että suomalaiset o-
vat olleet eturivissä englannin-
kielisten joukossa taistellussa
"kunnallisia ja valtiollisia oi-
keuksia." Kysymme vain: mi-
kä pakottaisi British Columbian
suomalaisia "jarruttamaan"? Ei

tiässä ole kysymys mistään "hei-
morakkaudesta", vaan kysymys
on yksinkertaisesti siitä: mitenkä
socialistien agitatioisittouy voi-
daan parhaiden järjestettää Cana-
dan socialistista liikettä hyödyt-
täviksi! Ja suuri enemmistö Cana-
dan s. s. osastoja ovat tulleet
siihen tulokseen, että se tehtävä
voidaan parhaiden suorittaa kie-
lijärjestöjen avulla, kun kerran
todelliset kielieroaavaisuudet ovat
olemassa.

Muuten toivomme, että tästä
kysymyksestä ei nyt tehtäisi mit-
ään riitakapulas, sillä kaikissa
tapauksissa tämä on "tikusta"
asian tekemistä. Suomalainen
kielijärjestö on vielä niin nuori,
ettei ole mitään syytä otaksua sen
hyödytymistä. Emme me sel-
laillekään taktiikkalla niinkään
pääse, että kun yhden toimita-
tavan saamme alkuun, alomme si-
tä särkiä ja suunnitella uutta,
vaikka emme ole vielä olleet
kokeneita, kolpaako etuinen mi-
ninkään vai ei. Sikäli kuin
ymmärrämme British Columbian
s. s. osastojaan edustajakokouksen
miettelipöytä tässä asiassa, on se
rastainen Chase Riverin toverien
miettelipöytä, mutta toivomme
että Chase Riverin osasto alustaisi
siihen niin kaupan kuin British
Columbian s. s. osastot tosin päät-
tävät.

Työkansan toimittu.

Cobaltista.

COBALT.

Taasein tuottelutonta ja kirjeen-
pöytä osote Cobaltissa on Line 24, Box 540
Cobalt, Ont., Canada.

teiden lisäksi paloi pari pienempää rakennusta. Tulen vaara saatiin ehkäistyä 3-4 tunnin väymättömillä ponnistuksella.

Ne suuret juhlat

Scottlandin ja Linnan kaikkien liiton yhdistyneet juhlat muodostuivat kerrassaan suuremmiksi. Väkeä oli juhla kello 11:00 tuossa 3,500 vailleika. Yleisistä juhluksien alkua oli 400 miestä, luomattua varhaisesta aamuhetkestä.

Nuo juhlat olivat vain urheilujuhlia, joissa amerikkalaisille rakastettiin palloja, porauskappaleita ja köyden vedot olivat pää ohjelmaa. Suomalaiset saivat palkintoja ja usdilla eri aloilla m. m. Kuntienomistajien, hyppysä, juoksuissa, ja maan luonnissa, ja mikä harrastilla toisenkielellä miehistä, kello vedossa. Heidän suhteiden oli käynyt tavallista enemmän, josta johtui että ovat vaitteet kunojien mukaan uuteen vetoon. Pojat suostuvat valitsemallaan kunnan vanhaa vaimuunsa suostumaan.

Niistä skääpi-juhlilla, tuluaan ottamaan oikein erinomaisia palkintoja, Väkälänsä, jalko kettä. Muistakapa pitää varman silloin.

Suomalaisen otot juhlat onnistuivat koke hyviä. Hautamäki siellä kunlupeiden mukaan taito harkkussa ehoittavissa vähiä näyten puolesta.

Eikä min tuloksia, koska asiamiehet ovat saaneet pyhän tietoa perenkymmentä tuota tilausta puolelle. Sitä se sietäköin.

Ontario.

COPPER CLIFF.

V. k. 30 p. illalla oli nuorisoseuran tallo, vaalikokous, jossa valittiin puoleksi vuodeksi virkkailetti. Kokous aloitettiin laululla. Luettiin edellisen kokouksen pöytäkirja, joka hyväksyttiin jonkun sanan muuttamisella. Kolmesta hakijasta äänestyskäsillä valittiin talouden hoitaja, joksi tuli toiv. Samuel Luhtanen. Puheenjoht. J. Wirta ja varalle Eino Loppinen. Johtokuntaan äänestettiin T. Tuori, H. Pernu, Siiri Wirta ja Alma Jukka. Tilintarkastajiksi John Toivonen ja Oskari Ota.

Huolimieheksi valittiin 10 henkilöä. Järjestyksen valvoksi tulivat John Toivonen, John Lamm, John Vaili N. Reini ja Eino Loppinen. Sitten seurasi ilmoitukset ja kokous lopetettiin laululla.

T. k. 1 p. vietettiin täällä nuorisoseuran kettillä ensimmäistä sosialistien tähti kesäjuhlaa. Kerton tassa viisimiehen puhe ja pöytäkirja. Kettä oli puettu ja illan oli sievä, vaan yleisöä ei ollut päivällä aivan paljon ja niistäkin 3/4 osan oli nunnalla paikkakunnilla. Siis cliffiläiset ottivat osaa juhliin hyvin veltosti, vaan seuran osastoita heidän tietämättömyyttään nykypäivinä. Ohjelmasta mainittakoon torvisoittoa, jonka jälkeen toiv. Jussi Virta piti avauspuheen. Puhetta lopputta oli sakkilaulamassa. Toiv. Oskari Turja esintyi puhujavalvasta ja hänen jälkeensä oli torvisoittoa, jonka järellä lähdettiin päivälliselle.

Päivällisöiden lopputta antoi soittoakuna torvien raku. Toiv. G. J. Aho esintyi puhujavalvasta ja hänen jälkeensä toiv. Ang Kunnisto lausui runon, jonka järellä pitivät vielä juhlapuheen. Juhla-runon lausui toiv. Jussi Wirta. Torvien hienan rakuuta lausui toiv. O. Silppanen runon, jonka jälkeen seurasi "Vapaata ohjelmaa".

Vapaata ohjelmaa oli melko runsaasti. M. m. runonlausunta, satua, kertomuksia, y. m. y. m.

Creighton s. s. osaston voimistelusta "Kinnelid", suoritti oh-

tuneita." — Mitä kappaleen esitykseen tulee, niin se sujui melko tyydyttävästi. Kappaleen vällä jalla lauloi toiv. G. J. Aho sopittamaisiin kappalein.

Kappaleen loputusta seurasi vielä jonkin järellä menttiin tyytyväisellä itsekunni oman kotimaa. Järjestyä oli kaiken aikaa hyvin kettävää.

V. k. 30 p. illalla olivat joutokäytettyä Palkkalan haussilla kottuneet kansallismielitään, josta oli seurauksena, että Hempan pyydöksien tuli kaks otusta oikeuden käytystä vartomaan.

Täällä muorisoseuran tallo oli arpaajaiset t. k. 2 p:nä, joiissa tanssilla oli päivällä juhloja. Vaittojen joka kuitenkin keskertyi sitä jonkun verran illalla.

Illemmällä oli puhe Kalle Salmen, kertomuksen luki Henry E. mien, runon lausui Verner Venhola sekä esitettiin näytelmäkappale "Egyptin pimeys." Kappaleen välillä lauletti av. Kammisto ja Verner Venhola. Kappaleen loputusta John Lamm kertoi "rakkaan tarinan" ja niin lähdettiin voittoineensa laaustustaan kukin mairrappakaissa.

Täällä hävi jättäitään Chreightonin Victorin Heitolla tuskajuhlunella ja pitkä puhe taivasta "parannus sinetta". Hän torukavasti kynnäilijä ja lupasi antaa heille häviön kurssin mukaan kun häntä on sanomalehdissä tahdottu tehdä kaksinaamainen. Minä en mene viittäkään Heitolaan viittäkään vääräksi, vaan jätin sen lukijain arvosteltavaksi hänen puheittensa mukaan. Hän haaskeli tulkia ympäri kyllä, että saisi mennä kuparikompanian supin Lawtonin puheille Chreightonissa olevien sosialisten suhteen ja lausui muutamien henkilöitten nimiksi. Heitolla ei onnistunut saamaan tulkia ja niin täytyi turvata omaan puheittomaan. Sitä hän ei selittänyt, miten selville saati tulivat, mutta töihin saoi ryhtyvänsä kompanialle. Hän kertoi itsellään olevan kirjoitettuna muutamien henkilöitten elämäkerta, jonka aikoo lähettää Työväkselle asian selvitykseksi, vaan sanoi ei vielä saaneensa puhutaks kirjoittajalta. — Suotavaa olisi, että Heitola piti tapa kynnäminen, että saataisi nähdä mitä talin takavasta on ulos heitetty ja Port Arthurin lähetetty.

Niin, ne Keski-Ontario sosialisten kesäjuhlaa koituneet tuot, pannaan omaa lehmän ojaista nostamien, siis Työväksään. Tulon suuruutta en vielä tiedä.

Mustalais-Hankertti.

SUDBURY, STOBIE MINE.

Suomalainen nimeltään Antti Ryhänen loukkaantui täällä heinäk. 2 p:nä. Hän oli työssä Nickel kompanian saffissa, jossa putosi noin 13 jalkaa korkealta "teistillä" alempana ovelle "teistille", saaden sellaisia vammoja päänsä ja munnalle, että oli vietävä Sudbury'n hospitaaliin saamaan lääkärin apua. Mikäli on saatu tietää tulee hän viipymättä pitemmän aikaa hospitalissa. Tähtikön ommotumuteen oli syyppäänä kapitalistiluokka, sillä se tekee työläisistä niin huppisia, että ne ei ehdi edes katsoa eteen, joten monastiin joutuu autumaan työhän päälle kuin tässäkin tapauksessa kävi. Kuulemme ni mukaan pitäisi edellä mainitulla henkilöillä olla tultavissa Michigania, joten olisi toivotavaa, että Työmieksin ottaisi välitöiden palstolleen.

Semänän nautattu Raamattu.

(Jatk.)

Kertomani tapaus, kirjani, ah-

maavainen ja kohtelias, ja että siivellä miehitettiin ja toivettiin oirajitoin, josta johtui että paljon kettäitän runon ilmeisöissä, ni runia juttuja ja, että Hermannikin sai olla joutomaakin rauhasa.

Käyillä hän sitä rauhasaan käytti. Välikä hän esin. varmaan hyvin käesti mita miehistä, josta käytiin hänen eniten johtu, näytti hän kuitenkin kun kokonaan uhoitaneen munnikin. Tuskin kertaakaan tapasin edes hänen kettäitään. Mutta olinhan minä hänen käsityksessään vain "joudelainen" suu lampaan turkissa."

Mutta rauhan ainoi minäkin hänellä. Tosin kettin tietestä ja anteistien puhussani pyrytteli häntä lähellä, että hankin kunnin, mutta hänelle yksityisesti en avanut kertaakaan suutani — paitsi sitten viimeisenä ilana, kukaan kettin kättäilijä oltaani.

Silloin astuin hänen sänkyänsä ääreen — jossa hän tapansa mukaan makasi selällään kokonaan mietteisissä väipuneena — "Tähtitide" kädessäni, ja aloin hiljaa ja mahdollisimman vilpittömän ystäväisellä puhe.

— Kuulkaa, Hermann! aloin. — Minä lähden nyt huomenna pois täältä ja haluaisin tässä ennen lähtimäni vaihtaa kanssanne muuttaman sanan.

Hän vilkasi minuun väierästy, eikä avannut suutaan. Ensimmäni näiti kun ei hän olisi käsittänyt sanajani, mutta sitten olin huomauttanut jokinlaisten mielilyhyin viron kulkevan hänen järkkien kasvojen ylitse.

— Täällä on liian liekaista — täällä kättäissä on liian saataisen ilma, pysyväkseni täällä oikeassa ruumillisessa kunnossa, jatkoin. — Ja laulen että fekin voitaisi paremmin puhtaimmissa oloissa.

Ei vastausta eikä enää vilkaisuakaan minuun. Jatkoin: — Te elätte niin oman lajain — eikä teillä näitä oleva kirjokajaan, paitsi noita kahta hyvää, jotka varmaan olleet jo moneneen kertaan luki lukuett. Minulla on tässä eräs hyvä kirja joka mielelläni jättäisin lainaksi teille, jos vain ottaisitte — ellei teillä ole tällä pois.

(Jatk.)

Nyt käänsti hän taas päästään ja katsoi jättäisi kirjiaan, jota ojesin hänen nähtäväkseen ja saipas jo taas sanokseksi.

— Onko se Raamattu? kysyi, suupielissä ilmestyen terävä k-vampiiristi.

— Ei, ei tämä ole Raamattu. Mutta tämä on kuitenkin hyvä kirja ja. Tämä on Tähtitiede.

— Isän Perkeleen tiedetä! Hy! Isän Perkeleen, sanon minä! — Nyt jättätkää minut taas rauhaan, tekniä hyvin!

En ole koskaan kuullut lausuttavan sanoja äänensävyllä, johon olisi sisällytynyt niin paljon halveksuutta ja valittuutta kuin sisältyi tässä, jolla hän minä huudakkammin silmäsi silloin. Eläi milloin-kaan voi huomata joutuneensa ei-votomammaksi selän taa kuin minä sillä hetkellä hänen noiden sanojensa päälle käännettynä taasen kapean selänsä. Välikä se selkä oli niin kapea, tuntui se minuusta murmatommalta jättäitään uskalla, seläit, johon ei olisi uskaltanut edes sormellaan koskettaa. —

— On sitten kaunis kevätpäivä ja metsäkättäillä ovat viimeisetkkin miehet tulot kauppalan. Niitä hiki joutokattia kättäillä kauppalassa, mutta varsinkin kättäillä kättäillä väliä hoippuroukossa ja kättäillä, josta remuttui niin, että ulkona äänä siinä kuummella laululla joka hetki olevan kysymyksiä kauneita asioita.

— Olin tehnyt muutamia pieniä väitösteoksia ja seisoinkin nyt-

paan edes vilkkaammattakaan minun. Nähtävästi ei huomannut minun laulua. Mutta enpäs nähten olla hämmästytti "halloita", jonka kuuluttua hän kättäillä ja huomattuaan kättä lähellä oli huomattuaan osunut onnasti paahasti. Urpatti tuskin kuluvasti vastauksen tervelhykseni ja alkoi sitten pukahtaa kauppaan sille näyttämään haluttavaa päätä läheltä loitomalle niin pian kuin suinkin. Mutta mitää olakaan! Saipaa samalla jonkin päähuhtipiston ja pysähtyi. Mielti hetkisen jalkoihinsa tuojuttan, selin minun, sitten äkkä kättäily ja loi rohkeasti ja terävästi katseensa silmiini.

Hän oli ihan surkea näköinen, sillä hän ei ollut vielä vähiäkään ruokunut itsestään kättäillä tuluttua. Harvaa, vaalea tukkaansa ei hän ollut leikkuttanut ainakaan puoleen vuoteen ja vaaleat, myöskin ommettoman harvat, haiveneensa nenän alla ja leussa olivat saaneet kasvaa tuuman pituisiksi, ja ne runsavasti hänen lalhoja, kalpea kasvojaan pahasti, tehden ne sällä lähettäväksi.

Mutta hänen hennoipereineen suussa pielsä pilkisteli sama halveksu ja katkera ilma hymin minä jo talvella kättäillä oli niissä pirt kertaa nähty. Katsomme hetkisen toisiamme äänettömästi, hän tuota iavansa hymyillen, minä koettain hymyillä viattomana ystäväisilläsi. Sitten aloin kysyä: "No mitäs Hermann on jaksanut?" mutta hän ehti ennen minua. Hän huutaisi oikealla kädellään ja alkoi puhe, hymyiväru suupielissään lisääntyä.

— Koska paholainen näyttää aikovan saattaa minut uuteen kotteukseen teidän kuttante, hän virkkoi, niin tahdonna ällistyttyä hänen korkeuttanut kysymällä teiltä nyt, tahotisitko neuvoa minua, ja mistä sä ostaat Raamattun?

Ja tämän kysymyksen päälle pöytä sielsä kamaala nauru, joka minä selvemmin ilmaisi että hän luuli saattaneensa kysymyksellään paholaisen esiksi minut pahan pujan ja, että hän tunsi pohjotonta vanhinkuonon.

Nyt jo minustakin näytti ihan vaitteita etteivät hänen aivonsa olleet oikein oikeassa täälläsi. Kottin kuitenkin pyryi mahdollisimman tyyneä ja vastasin vaitteita jättämälläni vakavasti asiaan kättäilläni äänellä:

— Kernaasti! Saatte ostaa selaisen minäitkin, jos haluatte. — Hänen lalhoille, poskilleen lensi hämmistyskys puna.

— Teitä! hän huudahti.

— Onko teillä Raamattu?

— No, mitäs ihmettä siinä on? Hän jättäitään kättäillä kättäillä pöytäitään kuin ei olisi tahontuut voida olellakaan uskoa.

— On minulla vielä Lutheruksen postillakin ja saatte senkin ostaa jos haluatte — — — Raamattun sain synnyinmaamme kirkolta lahjana ensikerta ripille päästessäni. Mutta en yhtään vielä välikä myyn sen nyt teille. Enkö paljoja siitä tahdokaan. Se on kyllä huvittavaa kirja sekin, niinpä uskoen ja aina nauttimalla olen vielä välikä silmälläitän sen erinäisiä kohtia, mutta voinhan sitten jonkun ajan kuluttua ostaa itselleni uuden kalmallaisen.

Juin taasen odottamaan vastusta, mutta yhä hän joutui minuun äänettömästi.

— Vai epäilettekö Raamattuni menneen pilloille — — — kysyin, hymyillen, vuoroastani eikä hienan pilkalliseksi.

— En, vastasi hän nyt varmaan äänellä, heikauttuen kättäillä silmissään kättäillä kättäillä pilloille itse paholaisineen kättäillä, liis: hän teräkkästi.

— Hyvä! Siis uskallatte tehdä kauppan! Lähtekää sitten mukana kortteeriini!

— Mitä nuo viivat ja piirrot täällä ovat? —

— Olen merkinnyt niillä kohtia, jotka ovat eniten kiinnittäneet huomiotani, vastasin. — Niitä on tihkeäkseen ja on siellä remonnikin kirjoitettuja huomautuksia, mutta eväthän nekään kirjaa pilaa — — — Saattehan niistä vaan nähdä minäitkin kottitni mitä olen lähemminkin kiintynyt ja mitä eräistä kohdista ajattellut.

Hän tuojotti eräiseen viivalla varustamaan lauseeseen mitti-väisä, kunnnes nousi äkkäsi selsoalle ja kysyi:

— No paljoko te tästä tahdotte!

— Hm. Yhden dollarin jos annatte —

— Enempää tasakaan sanojaan tuhlamatta kaivoi hän minulle lakkariasta hopeadollarin.

Luulin, että hän se tehtyään lähte, sanomatta tuskin lyvästään. Mutta erehdyin. Hän jätti seisoamaan eteeni, kohotti rintotojan, painoi kirja mitä vasten intohimoisesti kuin rakastaja rakastettua ja voittonimuisesti katseensa silmiini luođen ja yl-viäisti hymyillen huudahti:

— Tämä on rintalipki, jonka lävitse ei mikään saattanut aave tunteutua! — Hän katsehti ylöspäin hartaasti ja henkäisi vähiä, sitten jatkoi: — Lähden nyt tästä tutkimaan. Inen tämän siäl-tä sieluuni kuin janoitten peura lähteen vetä ja sitten tulen ja aivan taistella syntiä vastaan maaillassa. Rupean papiksi, niät sen. — — — Tunnen kutsumuksen silloin voimalliseksi huutavaan pöveläni.

Yhä pullisti hän rintojaan ja painoi kirja niihin kuin olisi tahontuut uottaa sen seuroimiseen, kansineen pöytäitään sinne, ja hänen kasvovillaan oli sanomaton hartaus ja rohkeus.

— Vai niin! Vai papiksi! kättäiläni minä, koettain hymyillä vilpittömästi myötiäitöitni.

— Niin! Ja nyt hyvästi! Tulen sitten kaikkein ensiksi teidän sieluunne saattamaan vallasta pelastamaan.

Hän ojensi oikean kättensä, johon minä tanakasti tartuin. Mutta samalla muistin vielä kysyä:

— No ettekö halua saada myöskin sen postillan, mistä mainitsin?

— En tarvitse sitä, vastasi hän empimättä, jonka jälkeen hämmistyksekseni selitti: — En turvaa kenenkään muiden selityksien. Monellailla selityksillä on Raamattun erinäisistä kohdista annettu ja niin on syntynyt lakko laukan perään. En voi olla varma mikä niistä nyt sitten on oikein, kun en ole itse tutkinut paljon Raamattua. Mutta nyt tahdon itse löytää tästä kirjasta oikean Kristuksen opin. Sen uskonlahkon sitten hyväksyn, minkä oppi on samalla-nen kuin itse täältä löydän.

— No eikä teillä sitten olekaan viivä varmaa kantaa? kysyin hämmistyneenä.

— On kyllä, Kristinoppi on minun kantani ja tiedän myös mitä se pitäisi vaitte, mutta siinä on kuitenkin useita kohtia joita en vielä voi oikein käsittää ja niistä en pääse varmuuteen muuten kuin itse tättä kirjalla tutkimalla.

— Varsin hyväillä totalla! huudahti.

— — — On, parempi tutkia itse kuin muiden selityksien uskoa, kun minä varakaahan, etette itse kirja tutkieskame menetä kaikkea uskonne sen jumalallisen alkuperäin samoin kuin minä olen menettänyt!

Nyt tuojotti hän minun taas kuin pahasti säikkäitneeni. Sitten pisti hän kirjan kinaloonsa ja lähti luotani, virkkaamatta enää sanakaan.

Katsoin lasista hänen peränsä ja ajattelin: "Hänestä tulee vielä joku täysi hullu taikka innokas vapaan ajatuksen ja sosialismin edustaja." Sitten harmittelin hieman sitä, etten tullut kysyneeksi

Mutta mitä kohtausmekkaan kättäillä? — Ennen pyryntä, vaan hänen minulta ostamaan raamattun kättäillä peränsä pitkäällä nautalla naututtuani! —

— Mutta ei siinä vielä kaikki! Sen kannen yläreunan oli liistetty paperi, johon oli epävarmalla kasialla kirjoitettu seuraava:

Naulaan tämän tähän Jussi Koiviston kunniaksi siitä, että hän ensink pisteli silmiin reikiä taitvint tieteen peitteen tukimallia, että sieltä rupeoi uukontoni tuskaa ja häitä antaan pois vuotamaan ja, että hän sitten vielä, kun ei sielu ollut vielä aivan kuivuin vuotanut,*) miltä minulle tämän raamattun, jonka oli varustanut läpensä sanan ja lauseitten alle-viivauksilla ja reunaohuomautuksilla kuin myrkkyliillä päsillillä, jotka olivat hajottaneet ja turmelleet kokonaan tämän pyhyden, niin että tämä nyt enää on ainoastaan himppahumpukokeilu joka pääsisällissään sisällyttävien sisältyä kuuheassa sekamelsassa välehtiä ja typeriä taituiksia ja töheröyksiä. — Minä lähden nyt turmelmatonta "raamattua" etsimään, josta saisin vaitte ja laastaria reikiäisen silmiini, sekä sen sieltä jouta siläit.

Omituisin tuntein tein raamattun seläitisi ja toiv mukannni miustoisineen: — — — ja se on nyt tuo tuossa — — —

Hermannista on ole sen koomin mitään kuulut.

PHILIP LABBE & CO.,
PEARL ST.,
tukkukauppa. Me myymme heiniä, haahoja ja eläinten rehujä.

TYÖVÄN OPISTON KIRJEVAIHTOKOULUN TOIMITSIJAIN PAIKKA

Julistetaan täten hakukelpoisten puoletoivien haettavaksi. Toimessa vaadietaan englannin ja suomenkielisen taito ja on toimitajan valmistettava englanninkielisen läksyt ja korjattava ne, valvotta vain lähetettyä ja kirjanpöytä sekä yleensä vastattava kirjevahtokoulun tämmäisessä toiminnassa. Hakemukset todistukseen ja palkkavaatimukseen lähetettävä heinäk. 10 päivään mennessä osoitella: Box 1, Smithville, Minn.

TYÖVÄN OPISTON JOHTOKUNTA.
(91) Ktta J. Viita, siht.

UUSI — — PALLOHUONE

Hyvät uudet pöydät

Saatavana tupakkia ja virvoitusjuomia.

Entisessä O. Aarnion kahvilassa Bay St. 2:n

Jackson & Ahlborn

Imperial Bank of Canada.

Laillistettu pääoma \$10,000,000
Maksettua pääoma \$6,000,000
Varahasto \$6,000,000
Me maksamme korkoa 6 1/2 % siltä tältä yöpäin.

Rahaa lähetetään Ruotsiin yleisen kursorin mukaan.

Fort Williamin haaroostossa.
M. Cochran,
Liikkeenhoitaja.

ANTAKAA RAHAMME TEHDÄ TYÖTÄ

Tiedin hyväksenne.

Älkää epäiläk alkaa rakentamaan uutta "hausanne" varojen puutteessa. Keskustelkaa kansamme

RAKENNUSLAINASTA,
jos ette voi omillanne tehdä sitä.

RAKENNUSLAINASTA,
jos ette voi omillanne tehdä sitä.

RAKENNUSLAINASTA,
jos ette voi omillanne tehdä sitä.

RAKENNUSLAINASTA,
jos ette voi omillanne tehdä sitä.

RAKENNUSLAINASTA,
jos ette voi omillanne tehdä sitä.

RAKENNUSLAINASTA,
jos ette voi omillanne tehdä sitä.

Laäkäreitä.

T. R. K. V. ARMINEN,
326-329 New Jersey Bldg.,
Duluth, Minn.
(Tri) Oskala-vainajan (offi.)
Jotta vastaan sairaita kello 9-11, 1-3 ja 7-8.

R. M. PARKHURST,
Eiäinlääkäri.

HEVOSTIA JA LEHMIA HOIDEVAT.
Offiit.
McEachern Aptekissa,
Port Arthurissa. —Phone 129.
Gillespie Aptekissa,
Fort Williamissa. Phone 364.

Dr. R. A. CALDWELL,
L. C. P. S. O.

Konttori:
Emerson Blockilla, Cumberland kadulla No. 6,
Puhelin No 635.
Asunto:
289 Wolsley kadulla.

OPPIKAA ENGLANNINKIELI.

Me takkaamme teille tyydyttävien englanninkielien puhe, luku- ja kirjoitustaiton kuudessa kuukaudessa kirjavaihdon kautta, taikka kahdessa takaisin. Opplaat, jotka alkaivat kurssin ensen heinäk. 10 päivästä päivä, saavat \$5 alennuksen sekä voivat vapaasti ottaa osaa kilpailuun, josta ensimmäinen palkinto on \$50 arvoinen. Selostus kurseista lähetetään pyydettäessä.

The Sampo Correspondence School,
Box 344, Chicago, Ill.

HUOM!

International Bath House avoinna joka arkipäivä kello 12-2, hygieeni- ja kuivalyöpykympineen ja myös parhaita virvoitusjuomia saatavana International Bottling Work, 146 Algoma St., Port Arthur. Phone 523.

Wm. Blomqvist.

TYÖVÄN OPISTON TALOUDEHOITA.
JAN

toimi julistetaan täten hakukelpoisten puoletoivien haettavaksi. Hakijalta vaadietaan suomen ja englanninkielisen puhe ja kirjoitustaito, käytännöllisiä kokeuttamisia liikkeenhoidossa ja kaksinkertaista amerikkalaisia kirjanpidossa sekä \$2000 takaus. Kytenevät puoletoivierit lähetettävä hakemuksensa palkkavaatimukseen ja todistukseen ennen heinäk. 10 päivästä Työväen Opiston johtokunnalle osoitella: Box 1, Smithville, Minn.

TYÖVÄN OPISTON JOHTOKUNTA.
(91) Ktta J. Viita, siht.

Näytelmäseuran johtajat hoi!

Fort Williamin s. s. osaston näytelmäseuran johtajienpaikka julistetaan hakukelpoisten haettavaksi. Hakemukset suositukseen ja palkkavaatimukseen on lähetettävä ennen 25 päivästä heinäk. 10 päivästä osoitella:

S. S. Onasto,
211 Robertson str., Fort William.

Kiinteistöjä myydaän,

lääkittä, hyppäsi, juoksuksa, ja maan luonnissa, ja mikä har- millisista toisenkielisten mielestä, köyden vedossa. Heidän sil- mien oli käynyt tavallista enem- män, joita johtui että ovat van- tuihet kuulojen mukaan uutta- metään. Pojat suostuvat valian- veteleisiin kumulan vaan heidän vastinhuominaisuutta.

Niitä alkoi juhli- tulla, painaa ottamaan oikein erikoisen painon- kovan kanssa, Väikköläsen, jahke- kerdin. Muistakaapa pitää vä- ranne silloin.

Suomalainen omat juhlut onni- tuivat koke hyvästi. Hautamaki- siellä kumpulohden mukaan täi- si hakukseksa eoltavillaista vä- lään nakaan puoleisista. Eikä il- man tulkia, koska asiamiehen- omat suostui pyhän tienoissa pari- senkymmentä uutta tilausta puo- le lerrille. Sitä se sietaikään.

Ontariosta.

COOPER CLIFF.

V. k. 30 p. illalla oli nuorisoseu- ran talolla vanikokous, jossa va- litttiin puoleksi vuodeksi virkaili- jat. Kokous elettiin laullalla. Lu- ettiin eduskunnan kokouksen pöytä- kirjia, jotka hyväksyttiin jonkun- sanan muuttamisella. Kolmesta hakijasta äänestyskellä valittiin talouden hoitaja, joksi tuli to: Samuel Luhtanen. Puhuen to: J. Wirta ja varalle Eino Löppö- nen. Johtokuntaan äänestettiin T. Tuori, H. Pernu, Siiri Wirta ja Alma Julku. Tilintarkastajiksi John Toivonen ja Oskari Otava. Huutoikuntaan valittiin 10 henkilöä. Järjestyksen valvoji- si tulivat John Toivonen, John Larm, John Vaili N. Reini ja Eino Löppönen. Sitten seurasi il- moulukse ja kokous lopetettiin laulla.

T. H. I. p. vietettiin täällä nuorisoseuran kantailla ensimmäi- soislaisten viikoksi keskuhlalla. Ker- non tässä viikossa hukan päi- riänsä. Kenttä oli puettu ja il- ma oli sievä, vaan yleisöä ei ollut päivällä aivan paljon ja niistäkin 3/4 osaa oli muunalla paikallikun- nista. Siis elinfilittiä otivat osa- juhlita kovan veltosti, vaan se- hän osoittaa heidän tietämättömyy- tään nykyäpäivä. Ohjelmasta mainittakoon torvisoitto, jonka jö- hettiin to: Jussi Wirta piti a- vuspuhun. Puhuen lopputta oli saaki laulamaan. To: Oskari Turja esiintyi puhujavalvalla ja hänen jälkeensä oli torvisoittoa jonka jölestä lähdettiin päiväl- le.

Päivällislauman lopputta antoi soitto-kunta torvien rauka. To: G. J. Aho esiintyi puhujavalvalla ja hänen jälkeensä Aug. Kuusi- sausi lausui runon, jonka jölestä pitivät vielä juhlalupheen. Juhla- runon lausui to: Jussi Wirta. Tor- vien hienaa raitautta lausui to: O. Silanpää runon, jonka jäl- keen seurasi "Vapasta ohjelmaa".

Vapasta ohjelmaa oli melko ru- nausasi. M. m. runonlausunto, sa- tuja, kertomuksia, y. m. y. m.

Creighton s. a. osaston voim- telaisuus "Kömpelö", suoritti oh- jelmaa Otto Ronkaisen johdolla. Kilpailut. Sadankertomukse- sa esiin ensimmäisen paikallisen Aug. Kuusisto. Toisen Jalmar Erick- sen ja kolmannen K. Jalonen.

Runonlausunnan ensimmäisen paikallisen Aug. Kuusisto, toisen W. Erickson ja kolmannen O. Sil- lanpää.

Läsnä ensimmäisen Snell, toi- sen G. J. Aho ja kolmannen Eino Erickson. G. J. Aholle ei Eino Ericksonilla oli onat sepiä- mänsä laulu.

Illalla piti seuran haallita to: Aug. Kuusisto puhuen, jonka jäl- keen seurasi näytelmäpala "Mur- tettu rauhan arvon minikin- hännä. Toisin koetin tiedettä ja asteittain puhussani pyyryllä häntä lähellä, että hänkin kuusi- mutta häntä yksityisesti en a- vatun kertaakaan suutani en pa- satten viimeisenä iltana, kuka- den kimpällä oltuani.

Silloin astuin hänen sänyksä- säreen — jossa hän tapansa mu- kaan makasi selläällä kokonaan- metiteillä väpöneenä — "Tä- htiä" kädessäni, ja aloin hiljaa ja mahdollisimman vilpittömän- jätävälläsi puhua.

Kuulkaas, Hermann! aloin. — Minä lähden nyt huomenna- puoli täällä ja haluaisin tässä en- nen lähtöni vaihtaa kanssanne- muuttaman sanan.

Hän vilkasi minun vierasta, ei- kä avannut suutaan. Ensimmäi- siä kuini ei hän olisi käsittänyt si- ta nojani, mutta sitten oli huomaa- minani jonkinlaisen mielihyvin vi- reen kulkevan hänen järjien ka- vojensa ylitse.

— Täällä on liian liikaista — täällä kimpässä on liian saat- taan ilma, pysäkseni täällä oke- asaa ruumillisessa kunnossa, jat- koin. — Ja laulen että fekin voi- teisi paremmin puhtaamissa o- loissa.

Ei vastusta eikä enää vilkai- suakaan minun. Jatkoin: — Te elätte niin onaan läjän — eikä teillä näitä olevan kir- jokajaan, paitsi nouta kahta vii- koanne, jotka varmaan olette jo- nonen kertaan lähtä lukenei. Mi- nua on tässä eräs hyvä kirje. Mi- nua mielelläni jättäisin lainaksi teille, jos vain ottaisitte — el- lette tekne lähde täällä pois. — (Asti).

Nyt käänsti hän taas päästään ja katoi jälleen nähtäväkseen ja saipa- jo taas suoneikseen.

— Onko se Raamattu! si- suipulissasi ilmestyen teräviä i- vantiireita.

— Ei, ei tämä ole Raamattu. Mutta tämä on kuitenkin hyvä kir- ja. Tämä on Tähtitiede.

— Isän Perkeleen tiedettä! Hy- Isän Perkeleen, sanon minä! Ja- nyt jättätkää minut taas rauhaan, tehkää hyvin!

En ole koskaan kuullut lausut- tavan saatoja äänensävyllä, johon- sista esiintyi niin paljon halve- suuna ivalisuutta kuin sisältyi sä- vyyn, jolla hän nuo huudaluk- sessa minulle säisi. Eikä milloin- taan voi huomata joutuneensa to- vottomannaksi selän tui kuin mi- nä siä hetkellä hänen noiden sa- nojensa päälle käännettä — ta- sekan selkänä. Valika se tääsen- oli niin kaipa, tuntui se minusta- murtaumatomaalita jättäisi sel- tä, selläiti, joten ei olisi uskalt- nut edes sormellaan koskettaa. —

On sitten kaunis kevätpäivä ja- metsäkimpillä ovat viimeistään- näet tulleet kauppaan. Niitä- häki jöukottain kaikkialla kaup- palassa, mutta varsinakin kapakoi- den väliä hoipporuomassa ja keu- koissa, joskus renutettiin niin, et- siä ulkona äänä niistä kunnellussa- luui joka hetki olevan kysymy- sessä kaubista asioita.

Olin tuntu muttamia pieniä- vaateotoksia ja seisoekseen si- toinen kaupan eteisillä, kat- sellen ja kunnellen "jättäin" ja- otoksisillaan olevia "farmareita" ympärilläin, kun yht'äkkiä huoma- si Hermannin lähen olleensa lä- hestyvän valtakunta pitkin.

Oli paitsihailasillaan, kanteen- "jakettina" kaimallossaan. Jalois- saan oli kevät saappaat, joiden- tuikealle nauhoitetut varret jölety- vä jähelle polvia. Asteli koke reip- paasti, mutta kase tuijotti käy- tä.

Päästyään kohdalleni kääntyi- hän melkein suoralla vinkkel- läkännäksellä äkkä silillä mui- seisois ja oli mennä ohitseni kaup- paan.

Hän oli ihan surkeen näköinen, sillä hän ei ollut vielä vähäkään- rokoontunut itseään kimpillä tul- tuutaan. Harvaa, vaalea tukkaansa ei hän ollut leikittänyt ainakaan- puoleen vuoteen ja väaleet, myös- kin onnettoman harvat, haivensa- nenin alla ja leussa olivat sa- neet kasvaa tuuman pituisiksi, ja- ne runsaasti värin lalioja, kal- paite kasvojaan palasti, tehden ne- säällä herättäviksi.

Mutta hänen hiempipiteisen- suumsa pielsä piteiksi sama halve- vusku ja katkera ilvan lymy min- kä jo talvella kimpillä oli niissä- pari kertaa nähty. Katsoimme- hetkuisen toisiamme äänettömä- siä, hän tuota ivansa hymyillen, mi- nä koettaen hymyillä viattoman- jätävälläsi. Sitten alkoen kysäi- tä: "No mitäs Hermann! on jak- sanut?" mutta hän ehti ennen mi- nua. Hän huutasi oikealla käde- llään ja alkoi puhua, hymyivyn- suupulissaan läisäytyn.

Koska paholainen näyttävä- aikovan saatua minut uuteen koe- tukseen teiden kauttanne, hän- virkko, niin tahdonna läisäyttyä- hänen korkeintaan kysymällä tei- tä nyt, tahtoisitko neuvoo min- le mistä saisin ostaa Raamatun- näille.

Ja tämän kysymyksen päälle- hä päsäsi hännä ilmaisit että hän- luuli saataneensa kysymyksellään- paholaisen siitä minut pahan pu- luan ja, että hän tunsi pohjot- ta vanhangoia.

Nyt jo minustakin näytti hän- varmalla etevillä hänen avoensa- olleet oikein pyyryssä. Koe- tin kuitenkin pyyryä mahdollisim- man tyyneä ja vastasin vähin a- jatteillemni vakavasti asiaan- kiintyvällä äänellä:

Kernaasti Saatte ostaa se- laissea minultaikin, jos haluatte.

Hänen laiholle-pöskilleen lensi- hämmästyksen puna.

Teit! Itä hän huudahti. — Onko teillä Raamattu? — No, mitäs ihmettä siinä on? Hän jättäin kättäni olosa por- istamään kuin ei olisi tahtunut- voida olenkaan uskoa.

— On minulla vielä Luther- teen postillakin ja saatte senkin- ostaa jos haluatte. — En Raama- tun sain synnyinmaamme kirkolta- lahjana esikertaa ripille päteessä- ni. Mutta en yhtään väliä valika- myyn sen nyt teille. Eikä paljo- siitä tahdokaan. Se on kyllä huvit- tava kirja sekin, niinpä usein ja- ana nautinnolla sen erinäisiä kohtia, mut- ta voinhan ostaa jonkun ajan ku- luttua ostaa itselleni uuden sa- mallaisen.

Jain taasen odottamaan vastaus- ta, mutta yhä hän tuijotti minun- äänettömästi.

— Vai epäilettekö Raamattui- menne piloillo —? kysyin. Hymyillen, vuorostani ehkä hie- man pilkallisesti.

— En, vastasi hän nyt vormal- la äänellä, heikkauttan kättään ja silmissään käyden koke vilähdy- s. Raamattu ei voisi mennä tie- le itse paholaisensa käsissä, li- siä! hän teräksäsi.

Hyvä! Siis uskallatte tehdä- kauppan! Läittekää sitten mukana- kortteerini!

Astui katkutytytyville ja hän- seurasi peränsä empien. Kaljime- hän äännettömäsi, hän pyrytel- len hienan takanapin vierottain. Kun ei hän tuntunut haluvaa pu- kulla, en minäkiä rauhainti vai- rata häntä suullani.

Kas tässä! Komen kirjat! hu- dahdin sitten aamuosnani, otet- tuani Raamatun esille arkustani.

Hän tammusti silien kiinni kuin- näkkinen läivikkamukkaan ja sa- naakaan virkkaamatta istui tuoli- le sitä kuin nenällä näukien- seläilemään. Ja hänen kasvoillaan- oli harras ja kunnioittava toisuus.

Hetken kuluttua kysyi hän sitten: — Tämähän on rintojaan, ja- painoi kirja niuhin kuin olisi tal- toutta upottaa sen semmoiseen- kansiin, päivinen sinne, ja- hänen kasvoillaan oli samonaton- hartaus ja rohkeus.

— Vai niit! Vai papiksi! änte- lin minä, koettaen hymyillä vil- pittämiä myötäintoisista.

— Niin! Ja nyt hyvästi! Tulen- sitten kaikkien ensiksi teidän si- suunsa saatana vallasta pelasta- maan.

Hän ojensi oikean käteensä, jo- hon minä tanakasti tartuin. Mut- ta samalla muistin vielä kysyä: — No ettekö halua saada myös- kin sen postillin, mistä mainitsin.

— En tarvitse sitä, vastasi hän- empimättä, jonka jälkeen häm- mällykseni selkeltä: — En tur- vaa kenenkään muiden selityksiin. Monellaisia selityksiä on Raama- tun erinäisistä kohdista annettu ja niin on syntynyt lakko lakon- perään. En voi olla varma mikä- niistä nyt sitten on oikein, kun en- ole itse tutkinut paljon Raama- tta. Mutta nyt tahdon itse löytää- tästä kirjasta oikean Kristuksen- opin. Sen uskonlakko sitten he- väksyn, mikä opit on samallai- nen kuin itse täällä löydän.

— No eikö teillä sitten olekaan- vielä varmaan kantaat! kysyin häm- mästyneenä.

— On kyllä. Kristinoppi on mi- nun kantani ja tiedän myös mitä- se ylipäitään vaatii, mutta siinä en- kuitenkin useita kohtia joita en- vielä voi oikein käsittää ja niistä- voin pääse varmuuteen muuten kuin- itse tästä kirjasta tutkimaan.

— Varsin hyvällä toalla! hu- dahdin. — On parempi tutkia itse- kuin muuten selityksin uskoa. Mutta varokaan, etette itse kir- jaa tutkieskame menetä kaikkea- uskaama sen jumallaisen alkup- erään samoin kuin minä olen- metnättä!

Nyt tuijotti hän minun taas- kuin pahasti säikähtäneenä. Sitten- pieti hän kirjan kaimaloonsa ja- lähti luotani, virkkaamatta enää- sanaakaan.

Katsotin lasista hänen peräänsä- ja ajattelin: "Hänestä tulee- vielä joku täysi hullu taikka innokas- vapaan ajatuksen ja sosialismin- edustaja." Sitten harmittelin hie- man sitä, etten tullut kysyneeksi- minin hän alkoi kyhäystä pyhä- kirjansa tutkimaan. Mutta jo vii- kon kuluttua sain kuulla, että hän- oli mennyt kahdeksan mailin päi- hän metsään eräiseen vanhaan- virkahoitokseen kimpää, jota oli- korjailut itselleen jonkinlaisiksi- aamuiksi.

Enempää taasakaan sanojaan- tullaamasta kaivoi hän minulle- lakkaristaan hopeadollarin.

Luulin, että hän sen tehtyään- lähteä, sanomatta tuskin lyvä- tikään, mutta erehdyimpä. Hän- jäi seisoamaan eteen, kolotti rin- tojaan, painoi kirja niistä vasten- intohimoisesti kuin rakastaja ra- kastettuaan ja voitonriemuisesti- katteensa silmiäni lumen ja yl- västi hymyillen huudahti:

— Tämä on rintakilpi, jonka- läitteen ei mikään saatana ase voi- tunkutua! — Hän katsehti y- löspäin hartaasti ja henkäsi sy- västi, sitten jatkoi: — Lähden nyt- tästä tutkimaan. Inen tämän siinä- tö seluuni kuin jainoinen peura- lähteen vetä ja sitten tulen ja- laan taistella syntiä vastaan mail- la. Rupean papiksi, niit sen.

— Tunnen tutkimuksen si- hen võimalisasti huutavaa povel- lani.

Yhä pullisti hän rintojaan ja- painoi kirja niuhin kuin olisi tal- toutta upottaa sen semmoiseen- kansiin, päivinen sinne, ja- hänen kasvoillaan oli samonaton- hartaus ja rohkeus.

— Vai niit! Vai papiksi! änte- lin minä, koettaen hymyillä vil- pittämiä myötäintoisista.

— Niin! Ja nyt hyvästi! Tulen- sitten kaikkien ensiksi teidän si- suunsa saatana vallasta pelasta- maan.

Hän ojensi oikean käteensä, jo- hon minä tanakasti tartuin. Mut- ta samalla muistin vielä kysyä: — No ettekö halua saada myös- kin sen postillin, mistä mainitsin.

— En tarvitse sitä, vastasi hän- empimättä, jonka jälkeen häm- mällykseni selkeltä: — En tur- vaa kenenkään muiden selityksiin. Monellaisia selityksiä on Raama- tun erinäisistä kohdista annettu ja niin on syntynyt lakko lakon- perään. En voi olla varma mikä- niistä nyt sitten on oikein, kun en- ole itse tutkinut paljon Raama- tta. Mutta nyt tahdon itse löytää- tästä kirjasta oikean Kristuksen- opin. Sen uskonlakko sitten he- väksyn, mikä opit on samallai- nen kuin itse täällä löydän.

— No eikö teillä sitten olekaan- vielä varmaan kantaat! kysyin häm- mästyneenä.

— On kyllä. Kristinoppi on mi- nun kantani ja tiedän myös mitä- se ylipäitään vaatii, mutta siinä en- kuitenkin useita kohtia joita en- vielä voi oikein käsittää ja niistä- voin pääse varmuuteen muuten kuin- itse tästä kirjasta tutkimaan.

— Varsin hyvällä toalla! hu- dahdin. — On parempi tutkia itse- kuin muuten selityksin uskoa. Mutta varokaan, etette itse kir- jaa tutkieskame menetä kaikkea- uskaama sen jumallaisen alkup- erään samoin kuin minä olen- metnättä!

Nyt tuijotti hän minun taas- kuin pahasti säikähtäneenä. Sitten- pieti hän kirjan kaimaloonsa ja- lähti luotani, virkkaamatta enää- sanaakaan.

Katsotin lasista hänen peräänsä- ja ajattelin: "Hänestä tulee- vielä joku täysi hullu taikka innokas- vapaan ajatuksen ja sosialismin- edustaja." Sitten harmittelin hie- man sitä, etten tullut kysyneeksi- minin hän alkoi kyhäystä pyhä- kirjansa tutkimaan. Mutta jo vii- kon kuluttua sain kuulla, että hän- oli mennyt kahdeksan mailin päi- hän metsään eräiseen vanhaan- virkahoitokseen kimpää, jota oli- korjailut itselleen jonkinlaisiksi- aamuiksi.

Enempää taasakaan sanojaan- tullaamasta kaivoi hän minulle- lakkaristaan hopeadollarin.

Luulin, että hän sen tehtyään- lähteä, sanomatta tuskin lyvä- tikään, mutta erehdyimpä. Hän- jäi seisoamaan eteen, kolotti rin- tojaan, painoi kirja niistä vasten- intohimoisesti kuin rakastaja ra- kastettuaan ja voitonriemuisesti- katteensa silmiäni lumen ja yl- västi hymyillen huudahti:

— Tämä on rintakilpi, jonka- läitteen ei mikään saatana ase voi- tunkutua! — Hän katsehti y- löspäin hartaasti ja henkäsi sy- västi, sitten jatkoi: — Lähden nyt- tästä tutkimaan. Inen tämän siinä- tö seluuni kuin jainoinen peura- lähteen vetä ja sitten tulen ja- laan taistella syntiä vastaan mail- la. Rupean papiksi, niit sen.

— Tunnen tutkimuksen si- hen võimalisasti huutavaa povel- lani.

Yhä pullisti hän rintojaan ja- painoi kirja niuhin kuin olisi tal- toutta upottaa sen semmoiseen- kansiin, päivinen sinne, ja- hänen kasvoillaan oli samonaton- hartaus ja rohkeus.

— Vai niit! Vai papiksi! änte- lin minä, koettaen hymyillä vil- pittämiä myötäintoisista.

— Niin! Ja nyt hyvästi! Tulen- sitten kaikkien ensiksi teidän si- suunsa saatana vallasta pelasta- maan.

Hän ojensi oikean käteensä, jo- hon minä tanakasti tartuin. Mut- ta samalla muistin vielä kysyä: — No ettekö halua saada myös- kin sen postillin, mistä mainitsin.

— En tarvitse sitä, vastasi hän- empimättä, jonka jälkeen häm- mällykseni selkeltä: — En tur- vaa kenenkään muiden selityksiin. Monellaisia selityksiä on Raama- tun erinäisistä kohdista annettu ja niin on syntynyt lakko lakon- perään. En voi olla varma mikä- niistä nyt sitten on oikein, kun en- ole itse tutkinut paljon Raama- tta. Mutta nyt tahdon itse löytää- tästä kirjasta oikean Kristuksen- opin. Sen uskonlakko sitten he- väksyn, mikä opit on samallai- nen kuin itse täällä löydän.

— No eikö teillä sitten olekaan- vielä varmaan kantaat! kysyin häm- mästyneenä.

— On kyllä. Kristinoppi on mi- nun kantani ja tiedän myös mitä- se ylipäitään vaatii, mutta siinä en- kuitenkin useita kohtia joita en- vielä voi oikein käsittää ja niistä- voin pääse varmuuteen muuten kuin- itse tästä kirjasta tutkimaan.

Port Arthurissa.—Phone 129.
Oglethorpe Aptheekas,
Fort Williamissa. Phone 384.

Dr. R. A. CALDWELL,
L. C. P. S.
Konttori:
Emerson Blockilla, Cumberland
kadulla No. 6.
Puhelin No 635.
Asunto:
289 Wolsley kadulla.

OPPIKAA ENGLANNINKIELIÄ.
Me takkaame teille tydyttyä- viän englanninkielien puhe, luku- ja kirjoitustaidon kunnessa ku- kaudesta kirjevalhoden kautta, taikka rahanne takaisin. Oppi- laat, jotka alkaat kurssein ennen- heinikun viimeistä päivää, sa- vat 85 alennuksen sekä voivat- taapa ostaa oosa kilpailun, jota- ensimmäinen palkinto on \$50 ra- voinen. Selostus kurseista lä- hetetään pyydettäessä.

The Sampo Correspondence
School,
Box 344, Chicago, Ill.

HUOM!
International Bath House
avoina joka arkipäivä kello
2—12, höyry- ja kula- y- kylpyynen ja myös parhais- virvoitusuonia, saatavana
International Bottling Work,
146 Algoma St., Port Arthur.
Phone 823.

Wm. Blomqvist.

TYÖVÄRN OPISTON
TALOUDEHOITA.
JAN

toimi julistetaan täten hankel- poisten puolutoverien haettavak- si. Hakijalta vaaditaan puhe ja kir- joustaito, käytännöllisiä koke- musta liikkeenhoitoa ja kakin- kertaisessa amerikalaisessa kirjan- pidossa sekä \$3000 takans. Ky- kenävät puolutoverit lähettäkös- hakemuksensa palikka-vaatimuk- seen ja todistuksineen ennen- heinikun 10 päivä Työvärn Opi- ston johtokunnalle osoitella: Box 1, Smithville, Minn.

Työvärn Opiiston Johtokunta.
(91) Katta J. Viita, siht.

Imperial Bank of Canada.
Laitteluttu pääoma ...\$10,000,000
Maksettua pääoma ...\$ 6,000,000
Vararahasto\$ 6,000,000
Me maksamme korkoa 6% o- soilla työlöpiin.

Rahaa lähetetään Ruotisiin ylei- sen kurssin mukaan.
Port Williamin haaraosasto.
M. Cochran,
Liikkeenhoitaja.

ANTAKAA RAHAMME TEHDÄ
TYÖTÄ
Teidän hyväksenne.
Älkää epäiliko alkaa raketa- manutta "hausaanne" varoen- puutteessa. Keskustelkaa kansa- me.

RAKENNUSLAINASTA,
jos ette voi omillanne tehdä sitä. Me tahdomme antaa Teille etukä- teen mitä on tarpeellista halvem- malla korolla. Liikemme on täysin luotettava. Ei mitään koi- tuuttomia viipymisiä.

Voimme hankkia Teille vakuu- tustien parhaimmista palo- henki- ja tapaturmavakuutusyhtiöistä.

F. W. STUBE,
6 Cumberland St., Port Arthur.

D. MYOHANEN,
parturiniellä 281 Bay St., suoma- laisten kesken hyväksi tunnettu kunnollisen työnsä takia.
Huom! Partaveitit tarotetaan.

